

ПІДТРИМКА УПРАВЛІННЯ МІГРАЦІЄЮ ТА ПРИТУЛКОМ В УКРАЇНІ

Європейський Союз

Міжнародна організація з міграції (МОМ)
Агентство ООН з питань міграції

Моніторинг міграційної ситуації та змін у сфері управління міграцією та кордонами

Лютий 2019 року

Основні події та тенденції місяця

- ЄС узгодив запровадження санкцій проти 8 росіян, які були причетні до захоплення українських моряків під час інциденту біля Керченської протоки.
- Німеччина та Данія продовжили тимчасовий контроль на внутрішніх кордонах ЄС. Чехія має намір збільшити патрулювання районів з великою кількістю іноземних працівників.
- Кількість іноземців та осіб без громадянства, які тимчасово проживають в Україні, стабілізувалась після сезонного збільшення кількості іноземців, які прибули з метою навчання восени у зв'язку з початком нового навчального року.
- Кількість українців, застрахованих в системі соціального страхування Польщі наприкінці 2018 року, склала майже півмільйона осіб.
- Кількість громадян Росії, не пропущених на територію України, суттєво зменшилась після відміни воєнного стану 26 грудня 2018 року, натомість кількість громадян Туреччини, не пропущених на територію України, продовжує зростати з грудня.
- Згідно зі звітом прикордонної агенції Євросоюзу Frontex щодо аналізу ризиків на 2019 рік Україна другий рік поспіль посідає перше місце за кількістю відмов у в'їзді до країн ЄС і Шенгенської зони.
- В ДМС та ДПСУ підсумували результати роботи відомств у 2018 році та обговорили плани на 2019 рік.
- Анонсовано проведення профілактичних заходів з нагляду та контролю за виконанням законодавства в міграційній сфері під умовною назвою «Мігрант» з 1 березня по 31 травня.
- Набрала чинності угода про реадмісію осіб з Молдовою.

1. ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ ТА МІГРАЦІЙНУ ПОЛІТИКУ В УКРАЇНІ

1.1. Соціально-політична ситуація у світі

Дипломати ЄС узгодили запровадження санкцій проти 8 росіян, які були причетні до захоплення українських моряків під час інциденту біля Керченської протоки¹. Серед осіб, які ймовірно потраплять під санкції, військові, які були залучені до інциденту, та представники судів, що здійснювали затримання українців².

Угорщина розпочала кампанію проти Європейської комісії та її президента Жана-Клода Юнкера, заявляючи, що ті хочуть зменшити фінансову допомогу країнам, які виступають проти міграції³. Зі свого боку Єврокомісія спростувала ці звинувачення та запевнила, що фінансування ЄС не направлене на стимулювання або зменшення міграції і що не планується жодних квот на мігрантів для країн-членів⁴.

У лютому послы ЄС узгодили взаємний безвіз на короткочасне перебування для країн Шенгенської зони та Британії після виходу останньої з ЄС⁵. Бюро національної статистики Великої Британії повідомило, що імміграція з країн ЄС впала до найнижчого з 2009 року рівня через наближення Брекзиту⁶. Чехія прийняла закон, який передбачає, що під час перехідного періоду громадяни Великобританії збережуть ті ж права, що і громадяни інших держав-членів ЄС⁷. Результати досліджень, оприлюднених у лютому, показали: більшість громадян країн-членів ЄС вважають, що вихід Британії з їхнього складу істотно не вплине на ЄС в цілому і не принесе позитивних результатів для самої Великобританії⁸; більшість британців готові зачекати з Брекзитом задля продовження переговорного процесу, але не значний строк⁹.

Швеція разом з Німеччиною, Австрією, Норвегією та Данією продовжили контроль, який діє з листопада 2015 року, на кордонах з іншими країнами Шенгенської зони до 11 травня 2019 року¹⁰. Уряд Швеції обґрунтував рішення існуванням загрози громадському порядку і внутрішній безпеці країни¹¹.

¹ <https://bit.ly/2IFwZbx>

² <https://www.euointegration.com.ua/news/2019/02/15/7092888/>

³ <https://apnews.com/268b8594525b47828e083e950e2d4ff4>

⁴ <https://www.euractiv.com/section/politics/news/commission-responds-to-orbans-latest-anti-immigration-campaign/>

⁵ <https://www.euointegration.com.ua/news/2019/02/1/7092315/>

⁶ <https://uk.reuters.com/article/uk-britain-economy-immigration/eu-migration-to-uk-lowest-since-2009-as-brexit-approaches-idUKKCN1QH19W>

⁷ <https://www.novinky.cz/domaci/498443-zakon-o-brexitu-hladce-prosel-senatem.html>

⁸ <https://www.politico.eu/article/eu27-citizens-see-no-big-brexit-hit-for-them-but-think-brits-will-be-worse-off-poll-extension-dutch-uk-britain/>

⁹ <https://www.politico.eu/article/poll-public-uk-voters-backs-brexit-extension-but-only-if-its-short-deal/>

¹⁰ <https://www.euointegration.com.ua/news/2019/02/7/7092563/>

¹¹ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2019/02/fortsatta-granskontroller-vid-inre-grans/>

27 лютого міністр внутрішніх справ Чехії Ян Гамачек повідомив про збільшення патрулювання районів із великою кількістю іноземних працівників, які будуть відбуватися за участі чеських, словацьких та польських представників поліції¹². Міністерство підписало меморандум про співпрацю з Центральною Богемією, яка прагне посилити боротьбу з проблемами, пов'язаними з іноземними працівниками в промислових зонах.

Кіпр змінив правила отримання паспортів іноземними інвесторами, підвищивши якість перевірок, що має на меті нівелювати можливість відмивання грошей та умисного уникнення податків такими особами¹³. Відтепер заявники, які хочуть отримати кіпрський паспорт, будуть перевірені міжнародним агентством і повинні мати візу, що дозволяє подорожувати в межах ЄС¹⁴. Державне агентство національної безпеки Болгарії має намір позбавити болгарського громадянства іноземців, які отримали громадянство в 2013-2018 роках в обмін на інвестиції, але не інвестували в економіку країни. Серед таких інвесторів є і громадяни України¹⁵.

14 лютого у Женеві УВКБ ООН та ЮНІСЕФ привернули увагу до проблем дітей без громадянства в Європі та закликали держави та регіональні організації вжити термінових заходів для вирішення проблеми¹⁶.

Станом на 28 січня 2019 року в Угорщині проти українців, які незаконним шляхом отримали громадянство країни, було відкрито 370 справ. Здебільшого процедура була розпочата, коли виявлялося, що заявник отримав громадянство без знання угорської мови, а також коли іспит на знання мови здавала підставна особа¹⁷. Унаслідок спільної операції Іспанії та Португалії затримано судно, яке перевозило наркотики, та 11 підозрюваних, з яких 8 – громадяни України.

1.2. Військові конфлікти та надзвичайні події у світі

У Буркіна-Фасо джихадисти посилили атаки на півночі та сході країни. Армія атакувала у відповідь. Загинули сотні людей. У Нігері Боко Харам продовжила атаки у кількох регіонах, переважно прикордонних. Десятки людей загинули та зникли безвісти. У Камеруні Боко Харам також посирила атаки на півночі країни. Сотні людей загинули. У Кумбо сепаратисти викрали 170 дітей зі школи 16 лютого. Після переговорів їх відпустили через 2 дні. У Чаді уряд надіслав запит Франції на проведення авіаударів, щоб зупинити повстання бунтівників на північному сході країни, а Боко Харам продовжувала атаки в районі озера Чад на заході. У Могадішо, Сомалі, Аль-Шабааб підірвали авто, вбивши 9 осіб, вбили заступника генерального прокурора, підірвали терориста-смертника біля готелю та помешкання судді, вбивши щонайменше 29 осіб, а також продовжили обстріли сил правопорядку. Також Аль-Шабааб здійснило серію атак в інших регіонах країни. Загинули сотні людей. У Судані Президент ввів надзвичайний стан через протести, чим підвищив ризик жорстокого розгону протестувальників. У Мозамбіку ісламістські бойовики продовжили атаки у провінції Кабо Дельгадо та на півночі. Вбито десятки людей. У Нігерії через напади та сутички у різних регіонах

¹² <https://www.radio.cz/en/section/news/czech-slovak-and-polish-police-forces-set-to-cooperate-in-reducing-crime-in-areas-with-large-segments-of-foreign-workers>

¹³ <https://apnews.com/51f766f612064246b5753408ea23b303>

¹⁴ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/14/7092804/>

¹⁵ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/21/7093116/>

¹⁶ <http://www.un.org.ua/ua/informatsiinyi-tsentr/news/4607-uvkb-oon-ta-yunisef-zaklykaiut-do-nehainykh-dii-v-yevropi-shchob-podolaty-bezhromadianstvo-sered-ditei>

¹⁷ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/11/7092670/>

країни померли сотні людей. Боко Харам продовжила напади на військових і цивільних. Наприклад, 16 лютого терорист-смертник підірвав себе у мечеті у місті Борно, вбивши 11 людей¹⁸.

У лютому 2019 року найбільш напруженою ситуація була в Буркіна-Фасо, Нігері, Камеруні, Чаді, Сомалі, Мозамбіку та Нігерії. Конфлікти в інших країнах та регіонах залишалися приблизно на тому ж рівні, що й попереднього місяця.

Інших значних надзвичайних подій, зокрема в країнах, які межують з Україною, що могли б вплинути на міграційну ситуацію в Україні, не виявлено.

1.3. Події у зоні ООС та в окупованому Криму, а також інші надзвичайні події в Україні

Ситуація в зоні ООС та в окупованому Криму в лютому була напруженою. Основні події, що сталися, можна переглянути на офіційному сайті Інформаційно-аналітичного центру Національної безпеки України¹⁹. Кількість обстрілів на лінії фронту ООС за лютий 2019 року склала 279, що на 69 більше, ніж у січні 2019 року. Детальнішу інформацію щодо обстрілів, поранених, загиблих та надзвичайних подій у зоні проведення ООС можна переглянути на офіційній Facebook-сторінці ООС²⁰.

За даними Управління Верховного комісара ООН з прав людини, у грудні було зареєстровано зменшення жертв серед цивільного населення: з 9 у листопаді до 4 у грудні (1 особа загинула та 3 особи було поранено) внаслідок бойових дій на сході України. 10 січня 3 працівники комунального підприємства отримали поранення під час виконання службових обов'язків після того, як потрапили під обстріл. Школа в Золотому-5 4 рази потрапляла під обстріл, з них один раз під час занять²¹.

Протягом лютого 2019 року в Україні сталося 5 ситуацій, які класифікуються ДСНС як надзвичайні, однак масштаби цих подій не викличуть переміщення населення^{22,23,24,25,26}. Під час моніторингу офіційної веб-сторінки Національної поліції України не виявлено жодних надзвичайних подій, які могли б викликати переміщення населення²⁷.

2. МІГРАЦІЙНА СИТУАЦІЯ

2.1. Демографічна ситуація

Станом на 1 січня 2019 року населення України, за оцінкою, складає 42 153,2 тис. осіб (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя)^{28,29}.

¹⁸ <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch>

¹⁹ <http://mediarnbo.org/>

²⁰ www.facebook.com/pressjfo.news

²¹ https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/ukraine_humanitarian_snapshot_20190215_ua.pdf

²² <https://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-za-dobu/90090.html>

²³ <https://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-za-dobu/89715.html>

²⁴ <https://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-za-dobu/89595.html>

²⁵ <https://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-za-dobu/89174.html>

²⁶ <https://www.dsns.gov.ua/ua/Dovidka-za-dobu/88981.html>

²⁷ <https://www.npu.gov.ua/news/>

²⁸ http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ds/kn/kn_u/kn1218_u.html

²⁹ Розрахунки (оцінки) чисельності населення здійснено на основі наявних адміністративних даних щодо державної реєстрації народження і смерті та зміни реєстрації місця проживання.

Графік, який ілюструє зменшення кількості населення впродовж січня-грудня 2018 року на 233,2 тис. осіб, опубліковано в експрес-випуску Державної служби статистики³⁰. Згідно з даними Державної служби статистики, у січні-грудні 2018 року на 100 померлих припадало 57 живонароджених, що призвело до зменшення кількості населення внаслідок природного скорочення населення на 251,8 тис. осіб³¹.

У січні-грудні 2018 року кількість прибулих (629,3 тис. осіб) була більшою за кількість вибулих (610,7 тис. осіб), а міграційний приріст населення становив 18,6 тис. осіб (за даними реєстрації/зняття з реєстрації). Розрахунки на основі даних Державної служби статистики України про реєстрацію та зняття з реєстрації³² показують, що у грудні 2018 року в Україні кількість прибулих склала 43,9 тис. осіб, а кількість вибулих – 39 тис. осіб. Найбільший приріст у грудні 2018 року спостерігався у Київській області (2,2 тис. осіб), у місті Києві (1,7 тис. осіб) та в Одеській області (1,3 тис. осіб). Найбільше скорочення у грудні 2018 року спостерігалось у Донецькій (-0,7 тис. осіб), Луганській (-0,4 тис. осіб) та Вінницькій (-0,2 тис. осіб) областях³³.

Дані щодо кількості працездатного населення, а також населення віком до 15 років, сільського та міського населення наведено у звіті за червень 2018 року.

Демографічні ризики³⁴

Враховуючи критичне зменшення населення України, критичне переважання кількості померлих над народженими, зменшення кількості працездатного населення, зменшення населення віком до 15 років та уповільнення темпів урбанізації, можна сказати, що рівень демографічного ризику є критичним.

2.2. Соціально-економічна ситуація

Як зазначалося у звіті за грудень 2018 року, за оцінкою Державної служби статистики України, валовий внутрішній продукт у III кварталі 2018 року порівняно з попереднім кварталом збільшився на 0,4%, а порівняно з III кварталом 2017 року – на 2,8%³⁵. У січні 2019 року проти грудня 2018 року сезонно скоригований індекс промислової продукції становив 99,5%, а проти січня 2018 року – 97,1%³⁶.

Кількість зареєстрованих безробітних збільшилася: у січні 2019 року показник становив 364,3 тис. осіб (1% населення працездатного віку), що на 22,6 тис. осіб більше, ніж у грудні 2018 року (341,7 тис. осіб) та на 64,3 тис. осіб менше, ніж у листопаді 2018 року (301 тис. осіб)³⁷. Попит на працю у січні 2019 року збільшився (67,8 тис. вакансій) проти грудня 2018 року (58,4 тис. вакансій). Навантаження на одну вакансію зменшилось у порівнянні з груднем 2018 року – трохи більше 5 осіб

³⁰ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2019/02/23.pdf>

³¹ http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ds/pp/pp_u/pp1218_u.html

³² Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

³³ http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ds/mr/mr_u/arh_mr2018_u.html

³⁴ Тут і далі ризикам присвоюється одна з оцінок: «критичний», «такий, що насторожує» або «допустимий», де «критичний» – це ризик з найбільшою ймовірністю реалізації, а «допустимий» – з найнижчою.

³⁵ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/12/189.pdf>

³⁶ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2019/02/26.pdf>

³⁷ http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/rp/sz_br/sz_br_u/kzbr_m_u2019.htm

на одну вакансію³⁸. Усього за 2018 рік 826,1 тис. осіб отримали роботу (у т.ч. до набуття статусу безробітного), з них 377,7 тис. осіб отримали роботу за направленням служби зайнятості³⁹.

Дані щодо результатів вибіркового обстеження населення з питань економічної активності у III кварталі 2018 року наведені у звіті за грудень 2018 року.

Середня номінальна заробітна плата у січні 2019 року становила 9 223 грн., що у 2,2 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (4 173 грн.). Темп зміни середньої номінальної заробітної плати проти грудня 2018 року становив 87,2%, а проти січня 2018 року – 119,6%. Індекс реальної заробітної плати у січні 2019 року проти грудня 2018 року становив 86,4%, а проти січня 2018 року – 109,5%⁴⁰. Станом на 1 лютого 2019 року заборгованість із виплати заробітної плати становила 2 614,3 млн. грн. (98,8%, якщо порівняти з 1 січня 2019 року), що відповідає 3,7% фонду оплати праці (на 0,5 відсоткових пунктів (в.п.) більше, ніж у попередньому звітному періоді)^{41,42}.

Інфляція на споживчому ринку в січні 2019 року проти попереднього місяця становила 1% а проти січня 2018 року – 9,2%. Базова інфляція в січні 2019 року проти попереднього місяця становила 0,3%, а проти січня 2018 року – 8,3%. У річному вимірі інфляція у січні 2019 року дещо спала і становила 9,2% (проти 9,8% у грудні 2018 року⁴³)⁴⁴.

У січні 2019 року субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг отримували 3 649 тис. домогосподарств. У січні 2019 року призначено субсидії 367,5 тис. домогосподарств, а проти відповідного періоду 2018 року кількість таких домогосподарств збільшилася у 2,1 рази⁴⁵.

Ризики у соціально-економічній сфері

Зростання розміру ВВП, повзуча інфляція, просування у рейтингу «Doing Business», зростання обсягів реалізованої промислової продукції та високе значення індексу людського розвитку, а також несуттєве зростання приватних грошових переказів в Україну з-за кордону дозволяють зробити висновок, що рівень ризику у соціально-економічній сфері є допустимим.

2.3. Перетини кордону

Як повідомляє ДПСУ, у січні 2019 року іноземці-громадяни 167 країн та особи без громадянства в'їжджали в Україну 733 тис. разів⁴⁶.

³⁸ https://www.dcz.gov.ua/sites/default/files/infofiles/dodatky_pp_sichen_2019_0.xls

³⁹ https://www.dcz.gov.ua/sites/default/files/infofiles/dodatky_26.xlsx

⁴⁰ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2019/02/30.pdf>

⁴¹ http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/gdn/Fop_ed/Fop_ed2019_u.xlsx

⁴² http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/gdn/zvz/zvz_19_u.htm

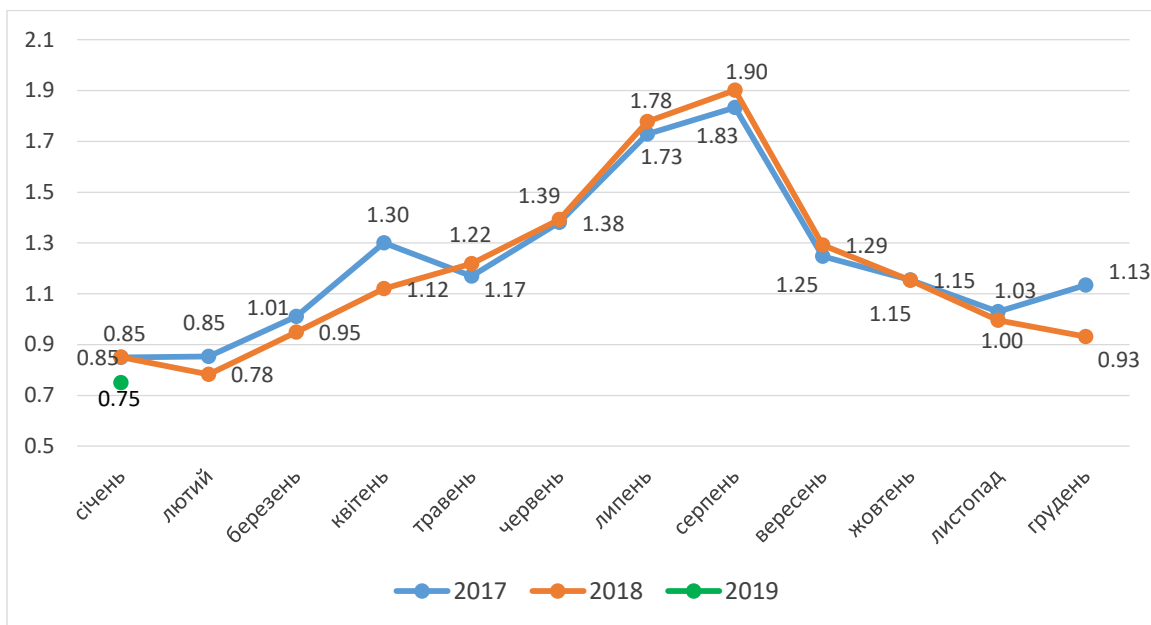
⁴³ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2019/01/01.pdf>

⁴⁴ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2019/02/14.pdf>

⁴⁵ <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2019/02/21.pdf>

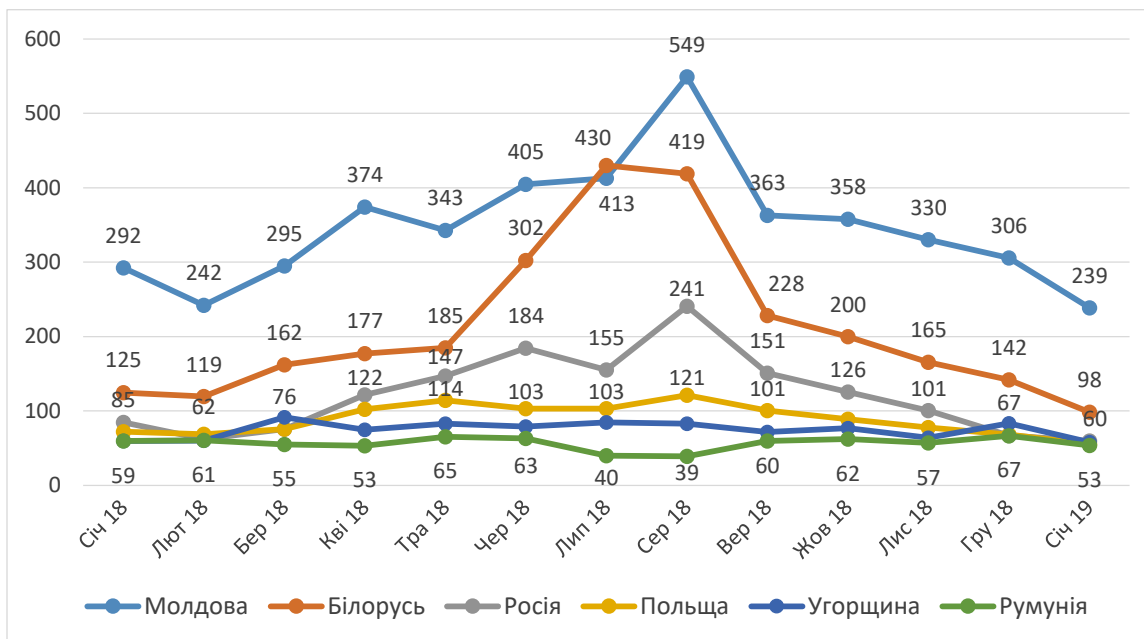
⁴⁶ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної прикордонної служби України.

Кількість перетинів кордону іноземцями та особами без громадянства (ІОБГ) в Україну (мільйонів разів, січень 2017-січень 2019 року)⁴⁷:

Найбільше перетинів кордону у січні 2018 року здійснили громадяни Молдови – 238,5 тис. разів, Білорусі – 98,4 тис. разів, Росії – 59,7 тис. разів та Угорщини – 57,9 тис. разів⁴⁸.

Кількість перетинів кордону громадянами Молдови, Білорусі, Росії, Польщі, Угорщини та Румунії в Україну (тис. разів, січень 2018 – січень 2019 року)⁴⁹:

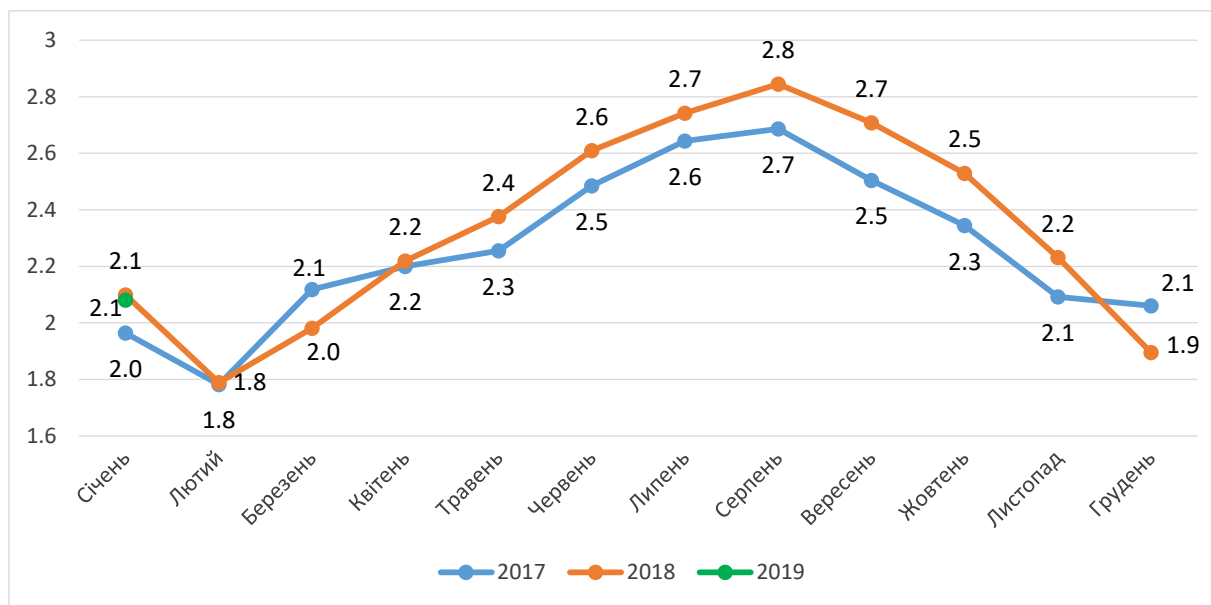
⁴⁷ Там само.

⁴⁸ Там само.

⁴⁹ Там само.

Як повідомляє ДПСУ, громадяни України перетнули кордон 3 853,6 тис. разів у січні 2019 року, з них 2 080,5 тис. разів – у напрямку з України. Прямуючи за межі України, у 76,4% випадків громадяни України перетинали кордон по землі, у 23,4% – повітрям та у 0,2% – морем⁵⁰.

Кількість перетинів кордону українцями при виїзді з України (млн. разів, січень 2017-січень 2019 років)⁵¹:

На основі даних ДПСУ УВКБ ООН веде щомісячний моніторинг перетину лінії розмежування між Україною й Кримом, Україною та тимчасово неконтрольованою територією Донецької та Луганської областей. Протягом січня 2019 року лінію розмежування в обох напрямках перетнуло 1 121 тис. осіб, з них 551 тис. – на в'їзд до контрольованої українською владою території України та 570 тис. – на виїзд⁵². У січні 2019 року зафіксовано зменшення загальної кількості перетинів на 7,7%, якщо порівняти з груднем 2018 року. Станом на 22 лютого 2019 року 138 ЮБГ звернулись до органів ДМС за спеціальними дозволами для в'їзду на тимчасово окуповану територію України, за цей період було видано 136 дозволів, відмовлено у видачі у 2 випадках⁵³.

2.4. Іноземці, які тимчасово або постійно проживають в Україні

У січні 2019 року було розглянуто 1 108 справ про надання дозволу на імміграцію та відмовлено у наданні дозволу на імміграцію у 25 випадках⁵⁴.

⁵⁰ Там само.

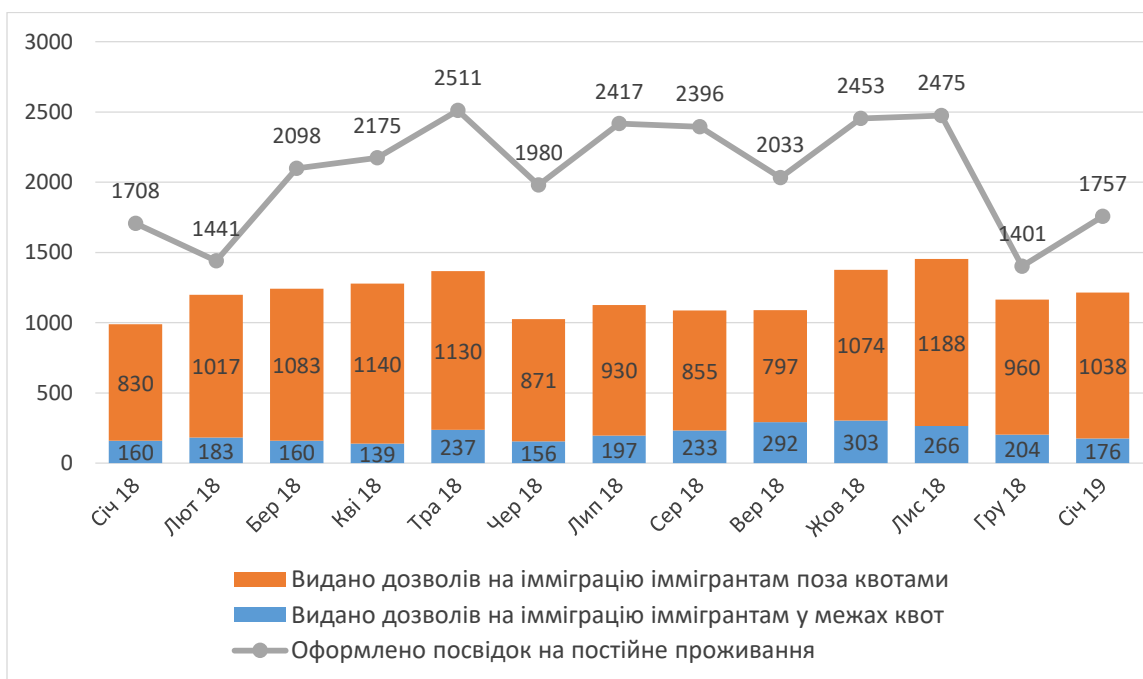
⁵¹ Там само.

⁵² <https://bit.ly/2ipWCBf>

⁵³ <https://dmsu.gov.ua/assets/files/statistic/week/immi-22-02-2019.pdf>

⁵⁴ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

Видані дозволи на імміграцію та посвідки на постійне проживання (штук, січень 2018-січень 2019 років)^{55,56}:

Переважає більшість посвідок на постійне проживання була видана іммігрантам поза квотами на основі перебування у шлюбі понад два роки з особою, яка є громадянином України, дітям і батькам громадян України та особам, які мають право на набуття громадянства України за територіальним походженням. З початку року 2 дозволи на імміграцію було видано «закордонним українцям», подружжям закордонних українців та їхнім дітям⁵⁷.

У січні 2019 року 276 435 іммігрантів перебували на обліку в Україні, що складає 0,66% населення України. З них найбільша кількість – громадяни Росії (151 822 особи), Молдови (18 775 осіб), Азербайджану (12 624 особи), Вірменії (11 929 осіб), Грузії (10 600 осіб) та Білорусі (8 976 осіб), а також 5 045 осіб без громадянства⁵⁸.

У січні 2018 року оформлено 5 369 посвідок на тимчасове проживання та не продовжено жодної посвідки на тимчасове проживання.

⁵⁵ Там само.

⁵⁶ Кількість оформлених посвідок на постійне проживання включає посвідки, оформлені у порядку обміну, та може включати посвідки, оформлені на основі дозволів на імміграцію, виданих в попередніх періодах.

⁵⁷ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

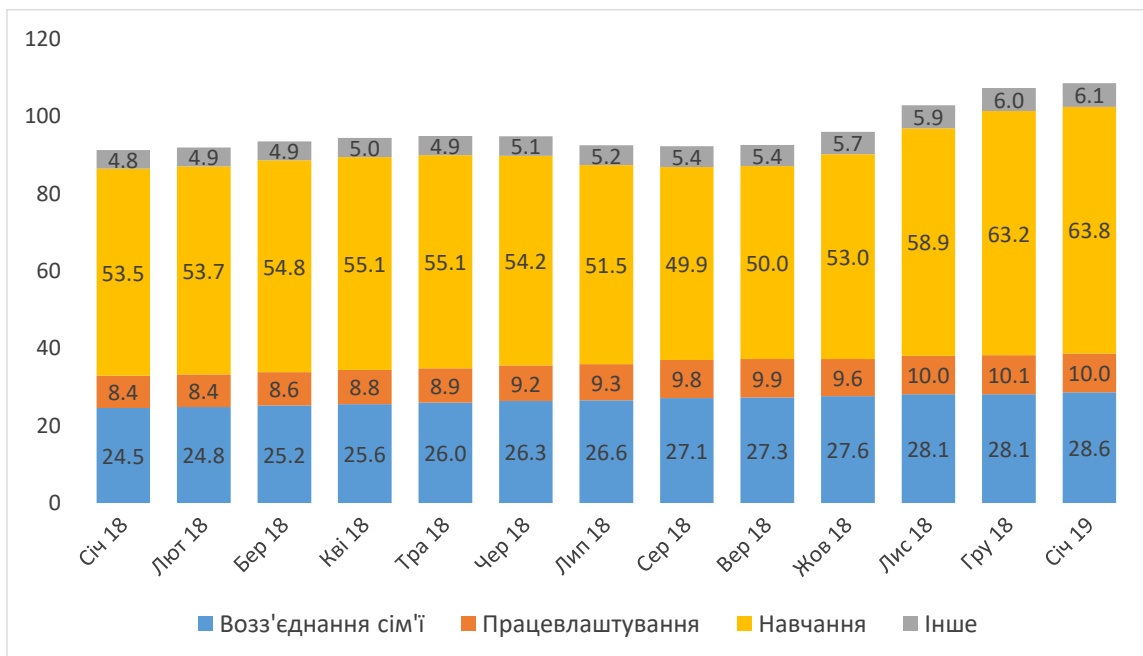
⁵⁸ Там само.

Оформлення посвідок на тимчасове проживання (штук, січень 2018-січень 2019 років)⁵⁹:

Станом на січень 2019 року в Україні перебуває на обліку 108 531 ІОБГ як такі, що тимчасово проживають, що складає 0,66% населення. З них найбільша кількість – громадяни Індії (15 183 особи), Росії (9 356 осіб), Туреччини (7 141 особи), Марокко (7 057 осіб), Азербайджану (5 059 осіб) та Туркменістану (4 422 осіб), а також 621 особа без громадянства⁶⁰.

Причини тимчасового проживання ІОБГ в Україні (тис. осіб, січень 2018 - січень 2019 років)⁶¹:

⁵⁹ Там само.

⁶⁰ Там само.

⁶¹ Там само.

Також протягом січня 2019 року ДМС отримала 339 заяв про прийняття у громадянство України. За цей період 984 особи набули громадянство України за народженням, 168 – за територіальним походженням, а 5 – за указом Президента України. Не зафіксовано жодного випадку припинення громадянства за указом Президента України⁶².

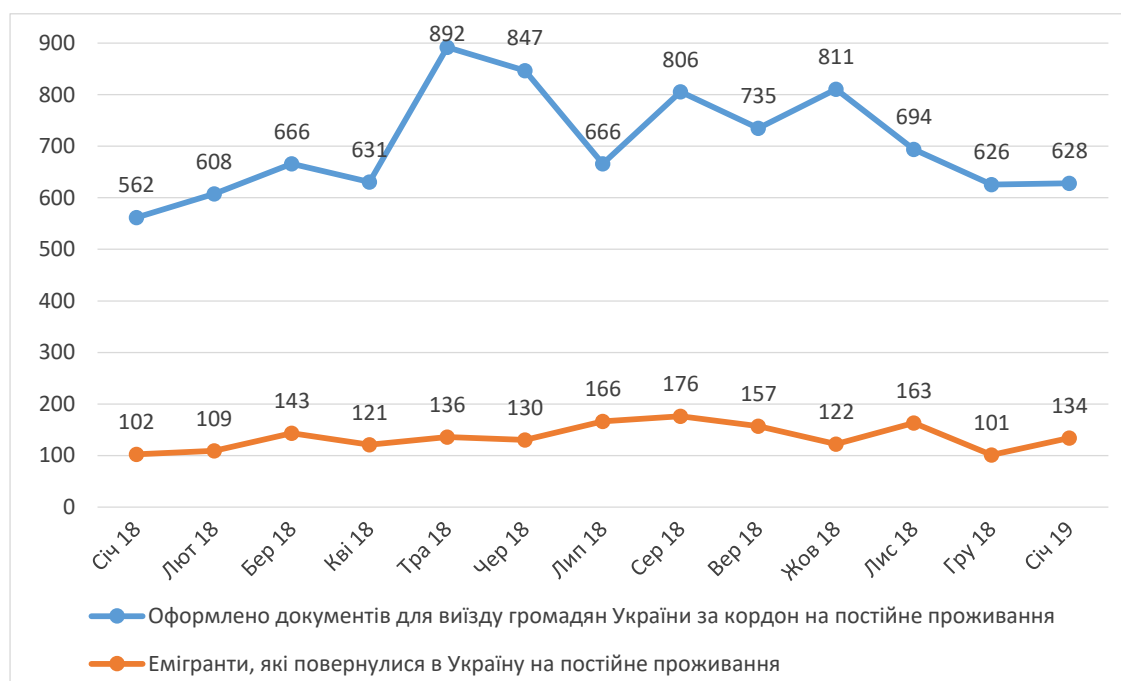
Імміграційні ризики

Збільшення кількості країн міграційного ризику, громадяни яких мають безвізовий порядок в'їзду в Україну, зменшення кількості в'їздів ІОБГ до України, суттєве збільшення кількості іноземних студентів, які навчаються у ЗВО України, незначні зміни у кількості ІОБГ, які постійно та тимчасово проживають в Україні, зменшення кількості дозволів ІОБГ на імміграцію в Україну, зменшення кількості відкритих кримінальних справ на іноземців та осіб без громадянства та зменшення кількості осіб, притягнутих до адміністративної відповідальності за статтю 203 КУпАП, у порівнянні з попереднім місяцем, дозволяють оцінити рівень імміграційного ризику як такий, що насторожує.

2.5. Українці, які постійно або тимчасово проживають за кордоном

За січень 2019 року Державною міграційною службою України оформлено та видано 628 дозволів для виїзду громадянина України за кордон на постійне проживання⁶³.

Дані щодо еміграції (січень 2018– січень 2019 років)

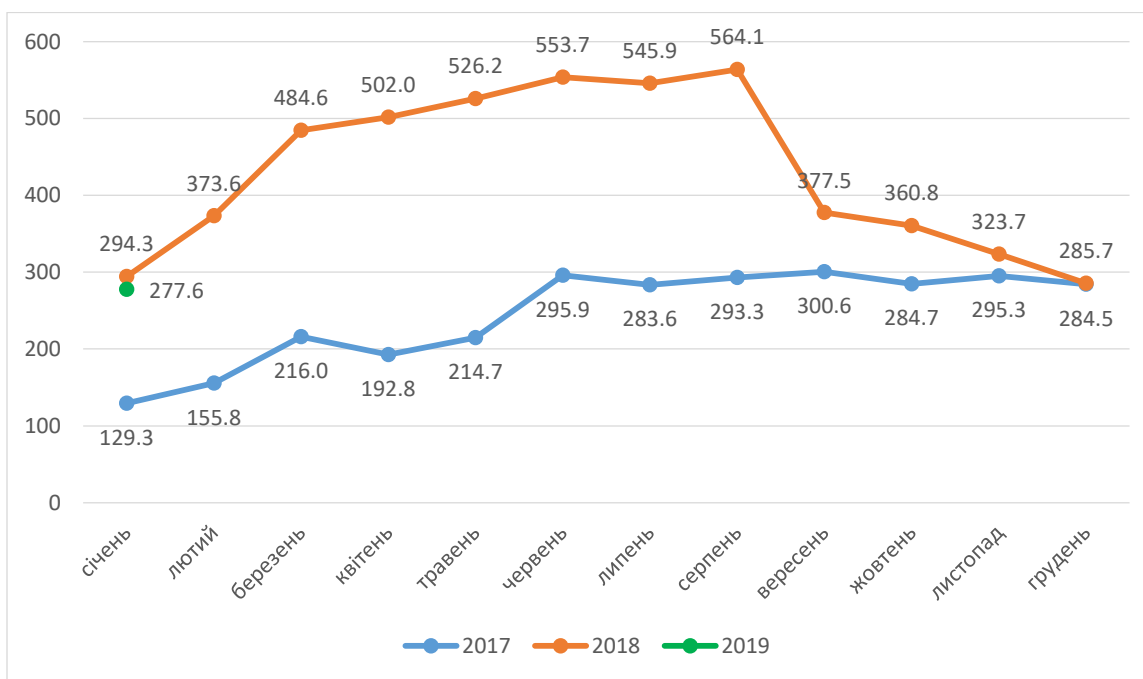
На постійне проживання за кордон у січні 2019 року українці переважно виїжджали в США (222 особи), Литву (82), Росію (64), Німеччину (63), Білорусь (28) та Угорщину (24), а повертались переважно з Росії (33), Ізраїлю (21) та США (18). Зберігається тенденція виїзду пенсіонерів в Угорщину (83,3% всіх емігрантів до цієї країни) та в Росію (56,3% всіх емігрантів до цієї країни)⁶⁴.

⁶² Там само.

⁶³ Там само.

⁶⁴ Там само.

Оформлення та видача паспорта громадянина України для виїзду за кордон (тис. штук, січень 2017 - січень 2019 років)⁶⁵:

За січень 2019 року оформлено та видано 277 623 паспорта громадянина України для виїзду за кордон⁶⁶.

За інформацією Управління у справах іноземців Польщі у 2018 році число іноземців із дійсними посвідками на проживання у Польщі збільшилося на 47 тис. осіб у порівнянні з 2017 роком. Найбільше зростання відбулося серед: громадян України — на майже 34 тис. осіб, і число українців з дійсними посвідками на проживання на початку 2019 року складало 179 тис. осіб. Найбільш розповсюдженою причиною для проживання в країні була робота⁶⁷.

Згідно зі звітом Управління соціального страхування Польщі кількість українців в системі соціального страхування Польщі продовжує зростати, а українці склали дві третіх застрахованих іноземців станом на кінець вересня 2018 року⁶⁸.

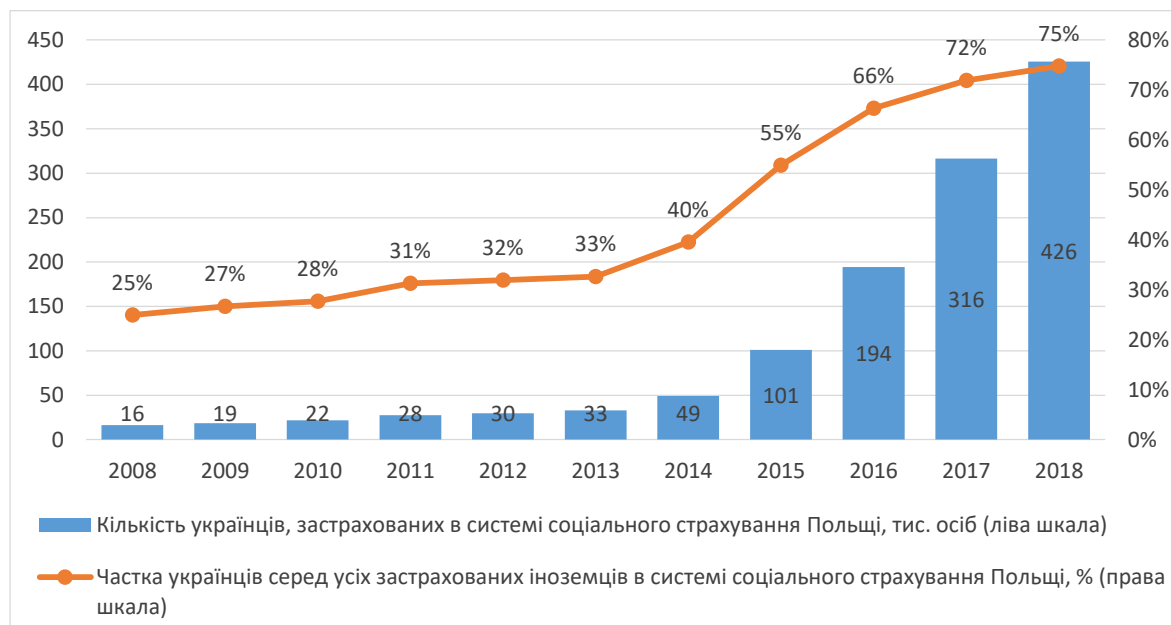
⁶⁵ Там само.

⁶⁶ Там само.

⁶⁷ <https://udsc.gov.pl/podsumowanie-legalizacja-pobytu-w-2018-r/>

⁶⁸ <https://www.zus.pl/documents/10182/2322024/Cudzoziemcy+w+polskim+systemie+ubezpiecze%C5%84+spo%C5%82ecznych.pdf/4498fca6-981d-a37c-3742-8e4e74e20a32>

Українці в системі соціального страхування Польщі (2008- 2018 роки)⁶⁹:

Еміграційні ризики

Розширення переліку країн з розвиненими економіками, які громадяни України можуть відвідувати без візи, помірне збільшення кількості поїздок громадян України за кордон, несуттєве збільшення кількості виданих дозволів на виїзд громадян України за кордон на постійне проживання та збільшення кількості виданих документів на повернення громадян в Україну дозволяють оцінити рівень еміграційного ризику як такий, що насторожує.

2.6. Трудова міграція та грошові перекази в Україну та з України

Станом на січень 2019 року 10 034 ІОБГ перебувають на обліку з метою працевлаштування в Україні, що на 30 осіб менше ніж у грудні 2018 року⁷⁰.

⁶⁹ Там само. Дані за 2018 рік станом на кінець вересня.

⁷⁰ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

Посвідки на тимчасове проживання з метою працевлаштування (штук, січень 2018-січень 2019 років)⁷¹:

Найбільше ЮБГ, які проживали в Україні з метою працевлаштування станом на січень 2019 року, були громадянами Туреччини (1 809), Росії (1 144), Китаю (657), Білорусі (543), Азербайджану (477), США (410) та Польщі (359). Водночас більшість цих осіб зареєстрована у місті Києві та Київській області – 62,4%, в Одеській області – 8,1% та в Львівській області – 6,5%⁷².

Згідно з даними Національного банку України, за 2018 рік через системи переказу коштів (без врахування переказів, здійснених через банки, карткові платіжні системи та поштові відділення) переказано з України 294 млн. дол. США (в еквіваленті)⁷³. Основними країнами спрямування грошових переказів в Україну через системи переказу коштів були Росія (37%), Грузія (9%), Китай (6%), Азербайджан (6%), Узбекистан (4%). Україна залишається країною-реципієнтом транскордонних переказів. Упродовж 2018 року сума коштів, отриманих в Україні з використанням міжнародних систем переказу коштів у вісім разів перевищувала суму коштів, відправлених за її межі⁷⁴. Дані щодо грошових переказів у III кварталі 2018 в Україну наведено у звіті за грудень.

Ризики трудової міграції

Помірне скорочення чисельності працездатного населення України, зменшення розмірів середньомісячної заробітної плати, зменшення чисельності безробітного населення працездатного віку, помірне збільшення рівня безробіття, зменшення розмірів заборгованості з виплати заробітної плати, зменшення співвідношення заборгованості з виплати заробітної плати до фонду оплати праці, зменшення рівня попиту роботодавців на працівників та зменшення чисельності ЮБГ, які тимчасово працюють в Україні, дозволяють оцінити рівень ризику як такий, що насторожує.

⁷¹ Там само.

⁷² Там само.

⁷³ https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=87962588&cat_id=55838

⁷⁴ https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=64288362&cat_id=105262

2.7. Освітня міграція в Україну та з України

Станом на січень 2019 року в Україні на обліку перебувають 63 815 ІОБГ з метою навчання, що на 638 осіб більше, ніж у грудні 2018 року. Освітні мігранти зареєстровані в найбільших освітніх центрах України: Харківській області (26,8%), Києві та Київській області (17,7%), Одеській області (14,4%) та Дніпропетровській області (6,1%)⁷⁵.

Посвідки на тимчасове проживання з метою навчання (штук, січень 2018-січень 2019 років)⁷⁶:

Топ-10 країн походження мігрантів, що проживають в Україні з метою навчання, не змінилися з попереднього місяця: Індія (14 668), Марокко (6 888), Туркменістан (4 129), Туреччина (3 838), Нігерія (3 537), Єгипет (3 170), Китай (2 708), Ізраїль (2 236), Йорданія (2 191) та Іран (1 766). Кількість студентів з країн ЄС незначна, найбільше з них з Німеччини – 97 студентів. Винятком є Польща — 537 громадян Польщі з тих, хто тимчасово проживає в Україні, прибули з метою навчання⁷⁷.

2.8. Неврегульована міграція

ІОБГ, затримані за незаконне перетинання кордону (осіб, січень 2018 – січень 2019 років)⁷⁸:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Лис	Гру	Січ, 19	
Всього	117	79	84	134	198	160	246	199	181	194	142	127	101	
Ділянка кордону	з Польщею	24	29	30	18	56	44	73	62	50	44	38	56	37
	з Словаччиною	24	4	0	22	46	48	63	31	55	57	51	13	7
	з Угорщиною	16	1	14	3	20	4	11	7	5	10	8	7	16

⁷⁵ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

⁷⁶ Там само.

⁷⁷ Там само.

⁷⁸ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної прикордонної служби України.

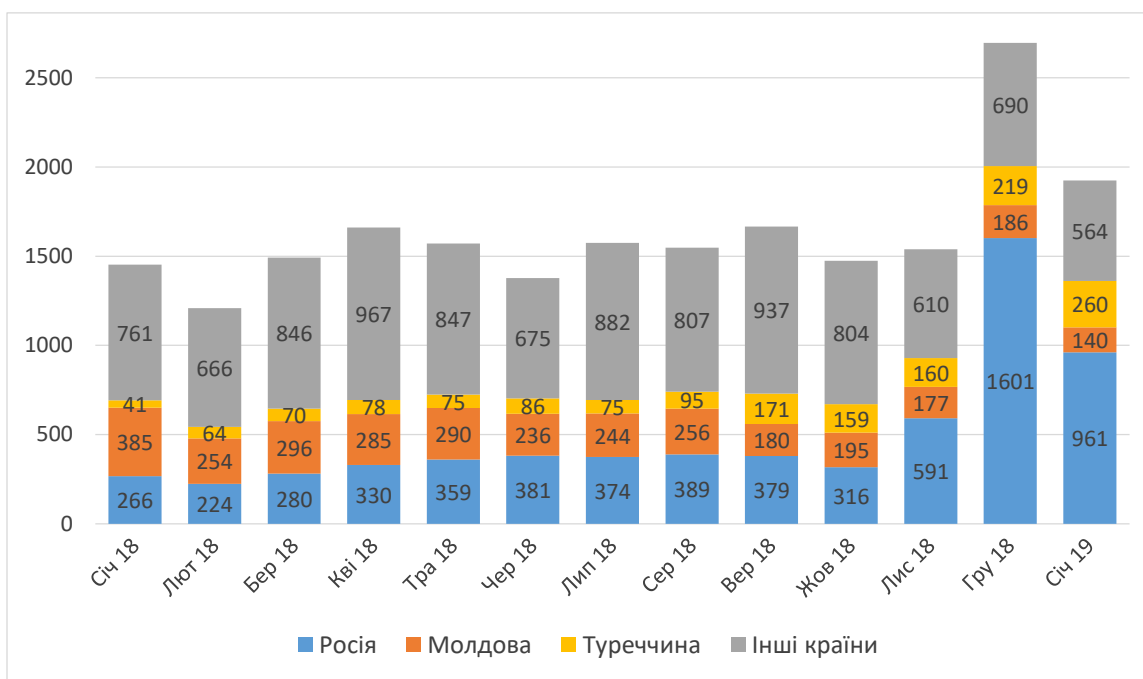

з Румунією	0	0	0	1	0	10	21	10	18	27	3	4	10
з Молдовою	37	31	30	64	43	29	37	54	35	35	25	30	19
з Росією	9	12	7	22	20	10	33	27	6	10	10	10	9
з Білоруссю	4	1	1	4	9	6	5	4	9	7	5	3	0
морем або повітрям	3	1	2	0	4	9	3	4	3	4	2	4	3

У січні 2019 року найчастіше за незаконне перетинання кордону затримували громадян Іраку та Молдови (22 та 21 із 101 ЮБГ відповідно)⁷⁹.

Найбільше у січні 2019 року Державною прикордонною службою України було затримано з різних підстав громадян Угорщини (402), Молдови (304), Азербайджану (288), Росії (259), Грузії (158), Туреччини (143), Румунії (138), Узбекистану (92), Ізраїлю (89), США (87), Китаю (78), Вірменії (64), Білорусі (59) та Польщі (57)⁸⁰. Найчастіше ЮБГ затримують за порушення правил перебування іноземців в Україні (93,9% випадків у січні 2019 року).

Кількість ЮБГ, яких не було пропущено на територію України, за основними країнами громадянства (січень 2018-січень 2019 років)⁸¹:

Незважаючи на те, що громадяни Росії не так часто перетинають кордон, як наприклад, громадяни Молдови та Білорусі, їх порівняно частіше не пропускають на територію України переважно через непідтверджену мету поїздки (86,1% випадків у січні 2019 року), непідтвердження наявності фінансового забезпечення (5,2%), обмеження в'їзду/виїзду (3,5%), перевищення терміну реєстрації (2,6%) та недійсність документів (1,7%)⁸².

⁷⁹ Там само.

⁸⁰ Там само.

⁸¹ Там само.

⁸² Там само.

За інформацією ДПСУ в 2018 році виявили близько 2200 фактів порушення особами порядку в'їзду/виїзду з/до ТОВУ. Через це правопорушення у перетинанні державного кордону при в'їзді в Україну відмовлено майже 1400 іноземцям і прийнято 1170 рішень про заборону в'їзду в Україну іноземним громадянам⁸³.

Притягнення до відповідальності виявлених мігрантів із нерегульованим статусом⁸⁴ (січень 2018- січень 2019 років)⁸⁵:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Лис	Гру	Січ, 2019
Виявлено мігрантів із нерегульованим статусом	419	807	1 296	1 062	610	612	618	2 336	829	879	909	782	641
Притягнуто до адміністративної відповідальності	406	795	1 288	1 033	595	608	588	2 290	828	878	897	772	635
Прийнято рішення про примусове повернення ТО	401	738	1 246	1 018	589	595	574	2 182	840	829	919	759	620
Прийнято рішення про примусове повернення судом	25	53	82	59	26	33	54	225	62	48	64	22	16
Прийнято рішення про затримання особи з поміщенням до ПТПІ	20	41	72	42	14	25	50	178	59	54	67	13	25

Усього за січень 2019 року ДМС виявила 641 мігранта з нерегульованим статусом, з них 468 — чоловіки та 173 — жінки. За частиною першою статті 203 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Порушення іноземцями та особами без громадянства правил перебування в Україні і транзитного проїзду через територію України» за січень 2019 року притягнуто до адміністративної відповідальності 635 мігрантів з нерегульованим статусом, з них 21,6% — громадяни Азербайджану, 13,4% — громадяни Росії, 8,7% — громадяни Узбекистану, 6,8% — громадяни Грузії та 6,8% — громадяни Молдови. Більшість виявлених мігрантів (99,5%) ухилялися від виїзду з України після закінчення відповідного терміну перебування⁸⁶.

За повідомленням Голови Державної прикордонної служби України Петра Цигикала, за підсумками 2018 року кількість мігрантів із нерегульованим статусом в Україні зросла приблизно на третину. Загалом у 2018 році було затримано 3 270 мігрантів із нерегульованим статусом⁸⁷.

⁸³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-ukrainu-ne-propustili-rosiysku-videoblogerku-anastasiyu-ivlvu-cherez-nezakonne-vidviduvannya-krimu/>

⁸⁴ У цьому документі термін «мігрант з нерегульованим статусом» вживається на позначення терміну «нелегальний мігрант», який використовується в законодавстві України, звітності державних органів та їхніх публікаціях, як такий, що відповідає практиці Міжнародної організації з міграції.

⁸⁵ Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

⁸⁶ Там само.

⁸⁷ <https://www.5.ua/suspilstvo/derzhprykordon-185693.html>

Згідно з щомісячним моніторингом прикордонної агенції Євросоюзу Frontex, у січні 2019 року українці здійснили 3 спроби незаконно перетнути кордон України та ЄС, що на 1 спробу менше, ніж за аналогічний період 2018 року⁸⁸. В лютому прикордонна агенція Євросоюзу Frontex опублікувала звіт по аналізам ризиків на 2019 рік⁸⁹. Україна другий рік поспіль посідає перше місце за кількістю відмов у в'їзді до країн ЄС і Шенгенської зони: кількість відмов зросла на 55% – 57 593 відмови проти 37 114 у 2017 році. Головних причин непропуску українців через кордон ЄС дві: відсутність належної документації, що підтверджувала б мету візиту та умови перебування (22,7 тис. відмов), відсутність достатнього фінансового забезпечення (15,6 тис. відмов)⁹⁰.

Статистика злочинів, що розслідуються за статтею 332 Кримінального кодексу України «Незаконне переправлення осіб через державний кордон України», наведена у таблиці нижче.

Злочини, що розслідуються за статтею 332 Кримінального кодексу України «Незаконне переправлення осіб через державний кордон України» (січень 2018- січень 2019 років)⁹¹:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Лис	Гру	Січ, 2019
Обліковано кримінальних правопорушень	25	22	27	34	29	20	31	78	25	19	23	-	18
Кримінальні правопорушення, у яких особам було вручено повідомлення про підозру	3	6	6	26	6	5	10	46	9	6	10	1	1
Кримінальні правопорушення, за якими провадження направлені до суду з обвинувальним актом	1	4	1	6	22	6	1	39	4	12	6	2	0

Жодної справи не дійшло до суду за січень 2019 року (з тих, що внесені до ЄРДР). Кількість справ, які дійшли до суду станом на грудень 2018 року, складає 31,2% від загальної кількості кримінальних правопорушень за даний період (з тих, що внесені до ЄРДР). У 2018 цей показник склав 31,2%, 2017 – 20,1%, у 2016 році – 18,6%, у 2015 – 31,6%, у 2014 – 44,5%, а у 2013 – 38,6%.

Ризики неврегульованої міграції

Зменшення кількості ІОБГ, затриманих за незаконне перетинання кордону, існування маршрутів неврегульованої міграції в та через Україну, зменшення кількості виявлених мігрантів із неврегульованим статусом, яким відмовлено у пропуску в Україну, суттєве збільшення кількості виявлених фактів торгівлі людьми, суттєве збільшення кількості осіб, які постраждали від торгівлі людьми та зменшення кількості осіб, переданих територіальними органами для здійснення реадмісії, дозволяють оцінити рівень ризику неврегульованої міграції як такий, що насторожує.

⁸⁸ <https://frontex.europa.eu/along-eu-borders/migratory-map/>

⁸⁹ <https://frontex.europa.eu/media-centre/news-release/frontex-publishes-risk-analysis-for-2019-Dh6Wkf>

⁹⁰ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/02/27/7093344/>

⁹¹ https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113653&libid=100820#

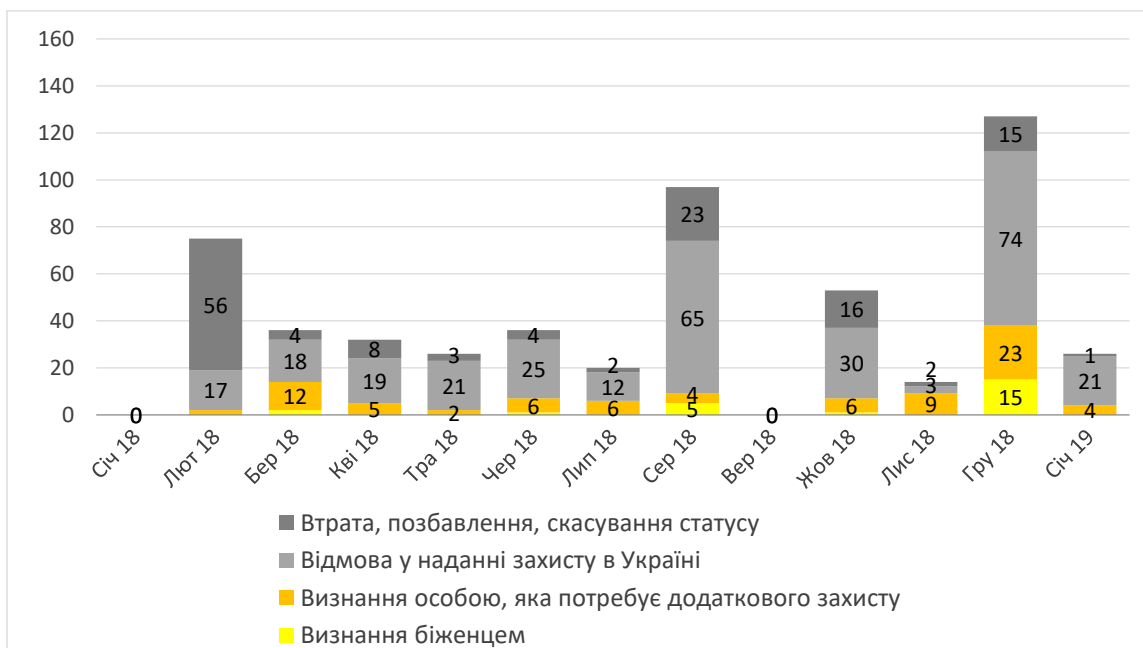
2.9. Шукачі міжнародного захисту

За підсумками IV кварталу 2018 року в Україні міжнародний захист мали 1 799 біженців та 768 осіб, які потребують додаткового захисту.

Подані заяви шукачів міжнародного захисту (січень 2018- січень 2019 років)⁹²:

Рішення ДМС за заявами шукачів міжнародного захисту (січень 2018- січень 2019 років)⁹³:

⁹² Відповідно до даних, які було отримано за запитом від Державної міграційної служби України.

⁹³ Там само.

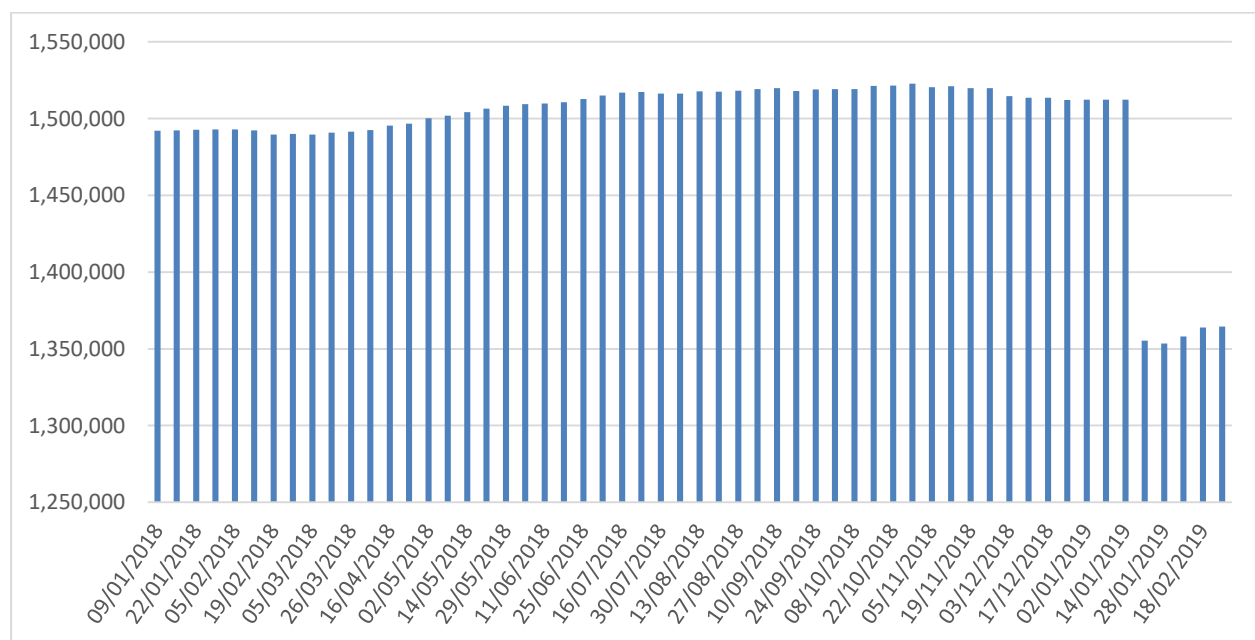
Ризики, пов'язані з шукачами міжнародного захисту

Зменшення кількості осіб, які звернулися до органів ДМС із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, зменшення кількості ІОБГ, які отримали захист в Україні, та суттєве зменшення кількості відмов у наданні захисту дозволяють оцінити рівень ризику, що пов'язаний із шукачами міжнародного захисту, як допустимий.

2.10. Внутрішня вимушена міграція та внутрішньо переміщені особи

Станом на 25 лютого 2019 року, за даними структурних підрозділів соціального захисту населення обласних та Київської міської державних адміністрацій, на обліку перебувають 1 364 611 переселенців з окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим, що на 0,8% більше ніж наприкінці січня⁹⁴. Детальніше зі статистикою щодо внутрішньо переміщених осіб можна ознайомитися у матеріалах, які публікує УВКБ ООН⁹⁵.

Кількість переселенців на обліку (осіб, січень 2018 –лютий 2019 років)⁹⁶:

Ризики внутрішньої міграції

Наявність постійних обстрілів у зоні ООС, несуттєве збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб та зменшення внутрішньої міграції дозволяють оцінити рівень ризику внутрішньої міграції як такий, що насторожує.

2.11. Торгівля людьми

Згідно з оцінками Міжнародної організації з міграції, з 1991 року від торгівлі людьми постраждали понад 230 000 осіб⁹⁷.

⁹⁴ <https://www.msp.gov.ua/news/16745.html>

⁹⁵ <https://bit.ly/2CZaLzr>

⁹⁶ <https://www.msp.gov.ua/timeline/Novini.html>

⁹⁷ <http://iom.org.ua/en/node/2356>

Усього за січень 2019 року Національна поліція України виявила 70 фактів торгівлі людьми. Потерпілими визнані 64 особи, з них 21 жінка та 1 малолітня (до 14 років) дитина⁹⁸.

Статистика злочинів, що розслідуються за статтею 149 Кримінального кодексу України «Торгівля людьми», наведена у таблиці нижче⁹⁹.

Злочини, що розслідуються за статтею 149 Кримінального кодексу України «Торгівля людьми» (січень 2018-січень 2019 років)¹⁰⁰:

	Січ	Лют	Бер	Кві	Тра	Чер	Лип	Сер	Вер	Жов	Лис	Гру	Січ, 2019
Обліковано кримінальних правопорушень у звітному періоді	51	28	29	22	28	18	18	15	23	15	14	9	70
Кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру	19	16	18	12	13	14	9	12	6	7	12	12	15
Кримінальні правопорушення, за якими провадження направлені до суду з обвинувальним актом	7	4	7	3	20	15	1	21	11	14	2	1	0

За повідомленням Національної поліції за минулий рік було виявлено понад 290 фактів торгівлі людьми. Підрозділи боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, викрили 24 організовані групи, члени яких здійснили 145 злочинів¹⁰¹.

3. УПРАВЛІННЯ МІГРАЦІЄЮ ТА КОРДОНАМИ

3.1. Міграційна політика та законодавство України, судова практика

Голова ДМС України Максим Соколюк прозвітував за результатами діяльності служби у 2018 році та окреслив головні напрямки роботи відомства на наступний рік¹⁰². Ключовими здобутками стали реформа системи ідентифікації, запровадження біометричних документів для іноземців, удосконалення протидії нерегульованій міграції, покращення умов надання послуг, протидія корупції, налагодження взаємодії з міжнародними організаціями. Серед нових пріоритетних

⁹⁸ https://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=113653&libid=100820#

⁹⁹ Там само.

¹⁰⁰ Там само.

¹⁰¹ <https://www.npu.gov.ua/news/torgivlya-lyudmi/u-minulomu-roczy-policzejski-pripinili-9-sprob-prodazhu-ditej-lgor-malaxov/>

¹⁰² <https://dmsu.gov.ua/news/dms/4048.html>

напрямок роботи на 2019 рік - автоматизація процесів у сфері міграції, удосконалення міграційного законодавства, впровадження електронних сервісів, зменшення черг.

Голова ДПСУ Петро Цигикал підсумував результати роботи відомства за 2018 рік¹⁰³. Серед досягнутих результатів – збереження особового складу, нарощення системи охорони державного кордону, інтеграція ДПСУ в європейське безпекове поле, соціальне забезпечення персоналу та розвиток матеріально-технічної бази. Серед пріоритетів на наступний рік — збільшення персоналу в усіх пунктах пропуску та щільності підрозділів охорони кордону за рахунок збільшення набору військовослужбовців строкової служби, створення в Азовському та Чорному морях потужного й мобільного угруповання прикордонних кораблів і катерів.

У звіті за 2018 рік КМУ виділяє ряд ключових подальших дій, які стосуються управління кордонами та міграції¹⁰⁴. Зокрема, в 2019 році Уряд планує працювати над модернізацією системи охорони державного кордону, запровадженням механізму координації інтегрованого управління кордонами, посиленням рівня захисту прав та інтересів громадян України за кордоном, розбудовою інфраструктури Єдиного державного демографічного реєстру та Національної системи біометричної верифікації та ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, розбудовою Єдиної інформаційно-аналітичної системи управління міграційними процесами.

У лютому КМУ встановив квоту імміграції іноземців та осіб без громадянства на 2019 рік. Загальний розмір квоти імміграції — 3 768 осіб, детальна інформація за регіонами та категоріями наявна в додатку до постанови¹⁰⁵.

Помічник Голови Державної прикордонної служби України Олег Слободян повідомив, що в період з 1 березня по 31 травня на виконання доручення МВС на території України буде проведено цільові профілактичні заходи з нагляду та контролю за виконанням законодавства в міграційній сфері під умовною назвою «Мігрант». Основною метою спільної операції ДМС, ДПСУ, НП, СБУ є запобігання і протидія «нелегальній міграції», а також перевірка додержання іноземцями та особами без громадянства встановлених правил перебування на території України.

Наприкінці лютого набули чинності зміни до деяких законів про спостереження за виборчим процесом. Для мінімізації ризиків втручання Російської Федерації у проведення виборів в Україні прийнято рішення, згідно з яким офіційним спостерігачем на виборах не може бути особа, яка є громадянином держави-агресора (держави-окупанта) та особа, пропозиції щодо якої ініційовано державою-агресором (державою-окупантом)^{106,107}. Хоч законодавчі зміни викликали неоднозначну реакцію міжнародної спільноти¹⁰⁸, українська позиція залишилась незмінною¹⁰⁹.

¹⁰³ <https://www.5.ua/suspilstvo/derzhprykordon-185693.html>

¹⁰⁴ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-zvitu-pro-hid-i-rezultati-vikonannya-programi-diyalnosti-kabinetu-ministriv-ukrayini-u-2018-roci>

¹⁰⁵ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vstanovlennya-kvoti-immigraciyi-na-2019-rik>

¹⁰⁶ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2683-19>

¹⁰⁷ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/8/7092611/>

¹⁰⁸ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/7/7092581/>

¹⁰⁹ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/briefing/1320-vidpovidy-rechnici-mzs-ukrajini-katerini-zelenko-dlya-zmi-shhodo-vidmovi-gromadyanam-rf-u-rejestraciji-oficijnimi-sposterigachami-vid-inozemnih-derzhav-abo-mizhnarodnih-organizacij-na-prezidentsykih-viborah-v-ukrajini>

22 лютого вступили в силу зміни, що стосуються порядку вивезення дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення¹¹⁰. Зміни посилюють захист дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Зокрема, встановлено додаткові вимоги для сімей іноземців, які прийматимуть у себе дітей на відпочинок та оздоровлення: наявність документів щодо відсутності у членів сімей судимості, алко- та наркозалежності, психічних та інфекційних захворювань, а також гарантії повернення дітей в Україну.

26 лютого вручено подання Комітету про розгляд законопроекту про внесення змін до законодавчих актів щодо виконання Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей¹¹¹. Метою є приведення законів у відповідність до Гаазької конвенції про викрадення дітей.

22 лютого був наданий для ознайомлення проект змін до Закону України про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України¹¹², мета якого полягає у відновленні права отримання паспорту у вигляді книжечки або ID-карти без електронного носія.

Наприкінці лютого набрав чинності план заходів на 2019 рік з реалізації Стратегії подолання бідності. Частина заходів спрямована безпосередньо на внутрішньо переміщених осіб: планується удосконалити механізм надання щомісячної адресної допомоги ВПО для покриття витрат на проживання, (зокрема на оплату житлово-комунальних послуг), розробити механізм стимулювання ВПО до самозабезпечення та вивчити можливості запровадження та функціонування соціальних підприємств для працевлаштування ВПО¹¹³.

4 лютого до Верховної Ради було подано для ознайомлення проект Закону про верифікацію та моніторинг державних виплат¹¹⁴, який має на меті надати можливість Міністерству фінансів використовувати відомості про особу, що містяться в Єдиному державному демографічному реєстрі, для верифікації державних виплат. Пізніше, 19 лютого, народними депутатами Н.Ю. Королевською та Ю.В. Солодом до ВР був наданий альтернативний проект Закону про верифікацію та моніторинг державних виплат¹¹⁵, згідно з яким для отримання персональних даних особи для верифікації виплати необхідна згода реципієнта таких виплат. Напередодні цими ж депутатами був наданий для ознайомлення законопроект, що передбачає збільшення щомісячної адресної допомоги ВПО¹¹⁶.

На початку лютого Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України та Міністерство у справах ветеранів України обговорили питання з вирішення проблеми забезпечення житлом учасників бойових дій, зокрема ветеранів АТО/ООС та ВПО з їх числа. Представники міністерств ініціювали звернення до Міністерства фінансів України щодо запровадження нової бюджетної програми для забезпечення житлом цієї категорії населення¹¹⁷.

27 лютого 2019 року Велика Палата Верховного Суду відмовила у роз'ясненні постанови у зразковій справі № 806/3265/17 (Пз/9901/2/18), якою було визнано протиправною відмову ДМС у видачі та

¹¹⁰ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-postanov-kabinetu-ministriv-ukrayini-vid-27-sichnya-1995-r-57-i-vid-21-grudnya-2005-r-1251>

¹¹¹ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64941

¹¹² http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65534

¹¹³ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-na-2019-rik-z-realizaciyi-strategiyi-podolannya-bidnosti>

¹¹⁴ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65394

¹¹⁵ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65526

¹¹⁶ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65514

¹¹⁷ <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/problemu-zabezpechennya-zhitlom-uchasnikiv-ato-i-vpo-mozhe-virishiti-nova-byudzhetna-programa-lev-parchaladze>

зобов'язано видати паспорт громадянина України у формі книжечки особі, яка через свої релігійні переконання відмовляється від присвоєння їй реєстраційного номера облікової картки платника податків та зняття біометрії¹¹⁸. ДМС обґрунтувала необхідність роз'яснення постанови тим, що наразі для виконання судового рішення ДМС має порушувати норми законодавства, оскільки відсутній механізм реалізації Положення про паспорт громадянина України від 26 червня 1992 року. Суд визначив судові рішення чітким, зрозумілим та належним чином вмотивованим з посиланням на відповідні норми чинного законодавства України, а тому таким, що не потребує роз'яснення.

Правова позиція Великої Палати Верховного Суду висловлена у постанові від 19 вересня 2018 року (зразкова справа № 806/3265/17 (Пз/9901/2/18)) використовується судами при розгляді типових справ^{119, 120, 121, 122, 123}; на позицію Великої Палати Верховного Суду щодо відмови у роз'ясненні постанови у зразковій справі також посилаються суди¹²⁴.

3.2. Виділення та розподіл ресурсів, інфраструктурні зміни

Цього місяця через портал prozorro.gov.ua ДМС та її регіональними управліннями були оголошені тендери щодо послуг з обробки даних - переведення заяв про видачу паспорта громадянина України зразка 1994 року, заяв про видачу паспорта громадянина СРСР зразка 1974 року в цифровий формат¹²⁵; послуги із адміністрування Єдиного державного демографічного реєстру¹²⁶; послуги із створення (розробки) модернізованої версії спеціалізованого програмного забезпечення національної системи біометричної верифікації та ідентифікації осіб¹²⁷.

Територіальні відділи ДМС працюють над покращенням умов у приміщеннях, де надаються послуги громадянам. У лютому було відкрито оновлене адміністративне приміщення міського відділу міграційної служби у Яремчі¹²⁸, а також приміщення двох підрозділів ДМС у Полтавській області¹²⁹ та одного в Луганській області¹³⁰. У лютому було відкрито оновлений Центр обслуговування громадян у Тернопільській області¹³¹.

ДПСУ продовжує роботу з перебудови системи охорони та оборони морських кордонів, посилює морську складову своєї діяльності^{132,133}. Зокрема, в цьому році на узбережжі Азовського моря

¹¹⁸ <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80523617>

¹¹⁹ <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80109373>

¹²⁰ <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80109330>

¹²¹ <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80035771>

¹²² <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79672003>

¹²³ <http://reyestr.court.gov.ua/Review/79671603>

¹²⁴ <http://reyestr.court.gov.ua/Review/80383947>

¹²⁵ <https://www.dzo.com.ua/tenders/3572481>

¹²⁶ <https://www.dzo.com.ua/tenders/3571253>

¹²⁷ <https://www.dzo.com.ua/tenders/3481354>

¹²⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4031.html>

¹²⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4017.html>

¹³⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4001.html>

¹³¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4113.html>

¹³² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/oleg-slobodyan-na-uzberezhzhi-azovskogo-morya-budut-vstanovleni-suchasni-radiolokaciyni-kompleksi-ta-sistemi-videosposterezhennya/>

¹³³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/vid-visvitlennya-nadvodnoi-obstanovki-do-rozhortannya-novih-obktiv-infrastrukturi/>

планують встановити сучасні радіолокаційні комплекси та системи відеоспостереження¹³⁴. 20 лютого було створено Ізмаїльський загін морської охорони¹³⁵, одним із завдань якого є посилити контроль судноплавства на річці Дунай.

Наприкінці лютого Олег Слободян повідомив про заходи з інженерного облаштування українсько-російського державного кордону. Упродовж 2015-2018 років на реалізацію проекту було виділено 1,3 млрд. грн.; за ці кошти обладнано та оснащено близько 30% протяжності українсько-російського кордону¹³⁶. Зокрема, в Харківській області проект майже завершено, а рівень контролю над кордоном становить практично 100%¹³⁷. На 2019 рік планом передбачено виділення з бюджету 400 млн. грн.¹³⁸.

До покращення інфраструктури в міграційній сфері долучаються і міжнародні партнери. У середині лютого представники УВКБ ООН вручили 150 відеореєстраторів та 4 ноутбуки для використання на КПВВ в Луганській та Донецькій областях¹³⁹. Представництво ЄС в Україні та Міжнародна організація з міграції надають ресурси для демаркації українсько-білоруського кордону та покращення інфраструктури пунктів перетину¹⁴⁰.

Потяги Укрзалізниці з червня розпочнуть курсувати за маршрутом Мукачеве – Кошице (Словаччина)¹⁴¹. У лютому компанія Wizz Air оголосила про відкриття нових напрямів з Києва до Афін та Салоників (Греція)¹⁴². Лоукост Ryanair анонсував відкриття нового рейсу з Києва до Мадриду (Іспанія) в жовтні 2019 року¹⁴³. Ernest Airlines планує відкрити нові напрямки з міжнародного аеропорту «Київ» до Тирани, Рима і Генуї (Італія)¹⁴⁴.

Набрали чинності постанови КМУ, які регулюють питання оплати праці працівників центрів соціальної інтеграції біженців та осіб, що потребують додаткового або тимчасового захисту¹⁴⁵ та посадових осіб дипломатичної служби, зарахованих у розпорядження МЗС¹⁴⁶, і наказ МВС, яким внесено зміни до схеми тарифних розрядів за посадами осіб офіцерського складу ДПСУ¹⁴⁷.

У лютому в Адміністрації ДПСУ відбувся круглий стіл між керівництвом відомства і профспілковою

¹³⁴ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/oleg-slobodyan-na-uzberezhzhi-azovskogo-morya-budut-vstanovleni-suchasni-radiolokacijni-kompleksi-ta-sistemi-videosposterezhennya/>

¹³⁵ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-utvorennya-byudzhethovyi-ustanovi-izmayilskij-zagin-morskoyi-ohoroni-derzhavnoi-prikordonnoi-sluzhbi-ukrayini>

¹³⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-kordoni-z-rosiyu-prodovzhasya-roboti-z-inzhenerno-tehnichnogo-oblashtuvannya/>

¹³⁷ https://mvs.gov.ua/ua/news/18055_Derzhprikordonsluzhba_Proekt_Stina_na_kordoni_z_RF_realizovaniy_na_3_0.htm

¹³⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-kordoni-z-rosiyu-prodovzhasya-roboti-z-inzhenerno-tehnichnogo-oblashtuvannya/>

¹³⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/predstavniki-uvkb-oon-vruchili-prikordonnikam-tehnichni-zasobi-dlya-zabezpechennya-nalezhnogo-rivnya-bezpeki-v-kpvv-/>

¹⁴⁰ <http://iom.org.ua/ua/mom-ta-yes-pidtrymu-yut-demarkaciyu-ta-bezpeku-ukrayinsko-biloruskogo-kordonu>

¹⁴¹ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/20/7093069/>

¹⁴² <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/19/7093015/>

¹⁴³ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/21/7093144/>

¹⁴⁴ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/4/7092394/>

¹⁴⁵ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/84-2019-%D0%BF>

¹⁴⁶ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-umovi-oplati-praci-posadovih-osib-diplomatichnoyi-sluzhbi-zarahovanih-u-rozporyadzhennya-ministerstva-zakordonnih-sprav>

¹⁴⁷ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0017-19>

організацією служби¹⁴⁸. Під час засідання було обговорено питання оплати праці службовців різних категорій, кадрову політику по відношенню до цивільного складу, медичне забезпечення, можливості санаторно-курортного лікування. У межах програм соціального захисту працівників у 2019 році планують виділити 200 мільйонів гривень на житло для прикордонників, частина з яких піде на завершення будівництва понад 400 квартир в 2019 році¹⁴⁹.

3.3. Зміни в організації та управлінні

У лютому відбувся ряд кадрових та організаційних змін. Вікторію Вороніну призначено на посаду заступника Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України¹⁵⁰. Згідно з постановою КМУ сформовано робочу групу з питань координації інтегрованого управління кордонами¹⁵¹, яка має покращити координацію органів державної влади, що залучені до виконання політики ІУК та створення міжвідомчої групи для цих цілей. На установчих зборах Громадської ради ДПСУ сформовано новий склад Ради на 2019-2021 роки¹⁵².

Підсумки своєї роботи за 2018 та пріоритети і плани на 2019 рік обговорено ДМС¹⁵³ та її територіальними органами у Волинській¹⁵⁴, Закарпатській¹⁵⁵, Полтавській¹⁵⁶, Рівненській¹⁵⁷, Тернопільській¹⁵⁸, Херсонській¹⁵⁹, Хмельницькій¹⁶⁰, Черкаській¹⁶¹, Чернівецькій^{162,163}, Чернігівській^{164,165} областях, АДПСУ^{166,167}, регіональним управлінням морської охорони¹⁶⁸.

В Україні продовжується впровадження ID-карток, яке супроводжується інформуванням населення органами ДМС у більшості областей. Зокрема, у Рівненській¹⁶⁹ та Черкаській¹⁷⁰ областях школярів

¹⁴⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-administracii-derzhprikordonsluzhbi-vidbuvsya-krugliy-stil-mizh-kerivnictvom-vidomstva-i-profspilkovoyu-organizaciyu-sluzhbi/>

¹⁴⁹ https://mvs.gov.ua/ua/news/18028_Cogorich_na_budivnictvo_zhitla_viyskovosluzhbovcyam_Derzhprikordonsluzhbi_zaplanovano_200_milyoniv_griven.htm

¹⁵⁰ <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-priznachennya-voroninoyi-v-v-zastupnikom-ministra-z-pitan-timchasovo-okupovanih-teritorij-ta-vnutrishno-peremishchenih-osib-ukrayini>

¹⁵¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/83-2019-%D0%BF>

¹⁵² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/gromadska-rada-pri-administracii-derzhprikordonsluzhbi-provela-ustanovchi-zbori/>

¹⁵³ <https://dmsu.gov.ua/news/dms/4060.html>

¹⁵⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4124.html>

¹⁵⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4093.html>

¹⁵⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4094.html>

¹⁵⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4088.html>

¹⁵⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/3983.html>

¹⁵⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4095.html>

¹⁶⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4096.html>

¹⁶¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4003.html>

¹⁶² <https://dmsu.gov.ua/news/region/4008.html>

¹⁶³ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4084.html>

¹⁶⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4062.html>

¹⁶⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4077.html>

¹⁶⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/petro-cigikal-zavdyaki-pidtrimci-prezidenta-ukraini-ta-uryadu-nashe-vidomstvo-sistemno-rozvivatsya/>

¹⁶⁷ https://mvs.gov.ua/ua/news/18106_Vadim_Troyan_Zatverdzheno_osnovni_napryami_diyalnosti_ta_rozvitku_DPSU_u_2019_roci.htm

¹⁶⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/regionalne-upravlinni-morskoj-ohoroni-viznachilo-napryami-diyalnosti-2019-roku/>

¹⁶⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/3990.html>

¹⁷⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4085.html>

попередили про необхідність ID-карток для складання ЗНО, у Запорізькій¹⁷¹ та Херсонській¹⁷² — про важливість дійсності паспорту перед виборами Президента, а у Вінницькій¹⁷³ підбили проміжні підсумки процесу імплементації паспорту-картки.

З 5 лютого набули чинності зміни до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення ДМС¹⁷⁴. Зокрема, тепер протокол про правопорушення складається не пізніше 24 годин з моменту виявлення особи, яка вчинила правопорушення, також визначено, хто може бути перекладачем під час складання протоколу, врегульовано питання здійснення заходів з ідентифікації та верифікації особи ІОБГ.

У лютому міграційним відомством була проведена низка семінарів та зустрічей у різних областях для обговорення актуальних питань та підвищення кваліфікації. Внутрішні навчання та наради з метою вдосконалення знання та підвищення кваліфікації відбулися в управліннях ДМС у Донецькій^{175,176}, Закарпатській¹⁷⁷, Запорізькій¹⁷⁸, Полтавській¹⁷⁹, Рівненській¹⁸⁰, Тернопільській^{181,182}, Хмельницькій¹⁸³, Черкаській^{184,185}, Чернігівській^{186,187,188} областях. Навчання та наради з питань запобігання нерегульованій міграції для працівників міграційного відомства пройшли у Дніпропетровській¹⁸⁹, Житомирській¹⁹⁰, Чернігівській¹⁹¹ областях.

У лютому прикордонники провели навчання з бойового злагодження з відпрацюванням повного спектру завдань¹⁹². 6 лютого в Одесі пройшов навчально-методичний збір з керівним складом прикордонного відомства¹⁹³. 23 лютого завершено триденні збори з керівниками та офіцерами підрозділів окремих регіональних центрів комплектування ДПСУ¹⁹⁴.

¹⁷¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/3995.html>

¹⁷² <https://dmsu.gov.ua/news/region/3994.html>

¹⁷³ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4002.html>

¹⁷⁴ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0037-19>

¹⁷⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4039.html>

¹⁷⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4043.html>

¹⁷⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4105.html>

¹⁷⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4010.html>

¹⁷⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4047.html>

¹⁸⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4063.html>

¹⁸¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/3997.html>

¹⁸² <https://dmsu.gov.ua/news/region/4028.html>

¹⁸³ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4019.html>

¹⁸⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4009.html>

¹⁸⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4013.html>

¹⁸⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4098.html>

¹⁸⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4107.html>

¹⁸⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4052.html>

¹⁸⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4000.html>

¹⁹⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4067.html>

¹⁹¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4052.html>

¹⁹² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonniki-provodyat-boyove-zlagodzhennya-z-oboroni-uzberezhzha-azovskogo-morya/>

¹⁹³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-odesi-prohodit-navchalno-metodichny-zbir-z-kerivnim-skladom-derzhavnoi-prikordonnoi-sluzhbi-ukraini/>

¹⁹⁴ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-akademii-derzhprikordonsluzhbi-vidbulisya-tridenni-zbori-z-oficerskim-skladom-okremih-regionalnih-centriv-komplektuvannya/>

За сприяння міжнародних партнерів продовжується реформування та навчання мобільних підрозділів ДПСУ, згідно з європейськими та американськими стандартами. У цих підрозділах розмежовано функції мобільних сил, зокрема виконання завдань, пов'язаних з підвищеним ризиком для життя, упорядковано систему відбору особового складу до основних підрозділів мобільного загону «ДОЗОР», визначено чіткий порядок застосування сил і засобів¹⁹⁵. У лютому пройшли навчання прикордонників для підготовки високоточних стрільців-марксменів¹⁹⁶. У Києві наприкінці лютого пройшов тренінг з роботи з заручниками, яка вимагає проведення переговорів, що був проведений поліцейськими експертами з Польщі для спецпідрозділів «ДОЗОР» Державної прикордонної служби, «КОРД» та ТОР Патрульної поліції¹⁹⁷.

19-21 лютого у Києві відбулися спільні консультації щодо розбудови системи національної стійкості прикордонників із Групою експертів НАТО¹⁹⁸. Наприкінці лютого урядова делегація України і представники Єврокомісії обговорили організацію спільного контролю з країнами-сусідами, з Угорщиною та Словаччиною вже опрацьовано відповідні проекти міжнародних Угод, переговорний процес з Румунією має розпочатися найближчим часом¹⁹⁹.

У Національній академії ДПСУ відбувся розподіл 28 випускників факультету підготовки керівних кадрів на посади²⁰⁰. Також диплом про закінчення ЗВО отримали 47 військовослужбовців за контрактом та 32 студенти факультетів правоохоронної діяльності, іноземних мов і гуманітарних дисциплін та інженерно-технічного факультету²⁰¹. На базі Академії відбувся двотижневий спеціалізований курс з аналізу ризиків для офіцерів інформаційно-аналітичних підрозділів²⁰².

1 лютого стартувало анкетування для проходження служби в підрозділах ОКПП «Київ» у рамках проекту «Нове обличчя кордону»^{203,204}; близько 100 представників проекту приступили до служби в аеропорту Одеси²⁰⁵. У середині лютого у Львові для військовослужбовців проекту відбувся тренінг з питань виявлення підроблених документів²⁰⁶.

¹⁹⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-derzhprikordonsluzhbi-mobilni-pidrozdili-reformuyutsya-vidpovidno-do-krashchih-standativ-ssha-ta-vrosoyuzu/>

¹⁹⁶ https://mvs.gov.ua/ua/news/18400_Prikordonniki_proyshli_pidgotovku_visokotochnih_strilciv_marksmeniv.htm

¹⁹⁷ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-kivi-specpriznachenci-vchilisya-vesti-peregovori-dlya-vizvolennya-zaruchnikov/>

¹⁹⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonniki-vzvali-uchast-u-spilnih-konsultacijah-shchodo-rozbudovi-sistemi-nacionalnoi-stiykosti-iz-grupoyu-ekspertiv-nato/>

¹⁹⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/uryadova-delegaciya-ukraini-i-predstavniki-vrokomisii-obgovorili-organizaciyu-spilnogo-kontrolyu/>

²⁰⁰ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-nacionalniy-akademii-vidbuvsya-chergoviy-rozpodil-oficeriv-na-posadi/>

²⁰¹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-nacionalniy-akademii-derzhprikordonsluzhbi-vidbuvsya-vipusk-oficeriv-magistriv-viyskovosluzhbovciv-za-kontraktom-ta-studentiv/>

²⁰² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-derzhprikordonsluzhbi-triva-vprovadzhennya-spilnoi-integrovanoi-modeli-analizu-rizikiv-vropeyskih-krain-ciram-20/>

²⁰³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/1-lyutogo-startovalo-anketuvannya-dlya-prohodzhennya-sluzhbi-v-pidrozdilah-okpp-kiiv-u-ramkah-novogo-oblichchya-kordonu/>

²⁰⁴ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-prikordonnomu-vidomstvi-triva-nabir-u-ramkah-proektu-nove-oblichchya-kordonu/>

²⁰⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-aeroportu-odesi-blizko-100-predstavnikiv-novogo-oblichchya-kordonu-pristupili-do-sluzhbi/>

²⁰⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-lvovi-vidbuvsya-trening-dlya-viyskovosluzhbovciv-proektu-nove-oblichchya-kordonu-z-pitan-viyavleniya-pidroblenih-dokumentiv/>

Під час операції служби внутрішньої безпеки ДПСУ було викрито співробітницю Мукачівського прикордонного загону на отриманні хабарів²⁰⁷. 26 лютого біля Мукачева поліція затримала прикордонника за організацію «зеленого коридору» для мігрантів з нерегульованим статусом²⁰⁸. За даними ДПСУ, в 2018 році в рамках кримінальних проваджень затримано майже 40 співробітників ДПСУ, які використовували своє службове становище у злочинних намірах²⁰⁹. Попри це, згідно з загальнонаціональним дослідженням Центру Разумкова, Державній прикордонній службі довіряє 52% респондентів²¹⁰.

3.4. Міжвідомча співпраця

У рамках підготовки до виборів Президента України, обласні управління ДМС провели робочі міжвідомчі зустрічі та зустрічі з іншими організаціями, що залучені до процесу проведення виборів у Вінницькій²¹¹, Запорізькій²¹², Кіровоградській^{213,214}, Львівській²¹⁵, Тернопільській²¹⁶, Хмельницькій²¹⁷, Чернівецькій^{218,219} областях.

Уманські працівники РВ ДМС допомагали колегам з ЦНАП опановувати нові вміння з надання послуг²²⁰. В Ужгороді представники міграційної служби зустрілися з працівниками РАЦС, щоб обговорити питання реєстрації шлюбів з іноземцями²²¹. На Черкащині відбулася робоча зустріч представника ДМС з начальником органу державної реєстрації виконавчого комітету Смілянської міської ради про проблеми, що виникають під час реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання²²². У місті Заставна Чернівецької області відбувся семінар-нарада за участі завідувача місцевого органу ДМС з головами та секретарями виконавчих комітетів місцевих рад та директорами навчальних закладів²²³.

27 лютого в Ужгороді відбулася прес-конференція з питань захисту прав шукачів притулку, осіб без громадянства та осіб під ризиком безгромадянства за участі представників міграційного відомства, прикордонників, фахівців центру з надання безоплатної правової допомоги, працівників міжнародних організацій²²⁴. 21 лютого в Одесі ДМС організувала прес-конференцію щодо правового

²⁰⁷ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-habari-u-680-dolariv-ssha-vnutrishnya-bezpeka-derzhprikordonsluzhbi-vikrila-spivrobotnicyu-mukachivskogo-prikordonnogo-zagonu/>

²⁰⁸ <https://www.npu.gov.ua/news/korupczija/na-zakarpatti-policziya-zatrimala-prikordonnika-za-organizacziyu-zelenogo-koridoru-dlya-nelegalnix-migrantiv-ta-kontrabandi-tyutyunovix-virobiv/>

²⁰⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-2018-roci-zatrimano-mayzhe-40-spivrobotnikiv-derzhprikordonsluzhbi-yaki-vikoristovovali-svo-sluzhbove-stanovishche-u-zlochinnih-namirah/>

²¹⁰ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/sociologi-fiksuyut-visokiy-riven-doviri-gromadyan-do-derzhavnoi-prikordonnoi-sluzhbi-ukraini/>

²¹¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4046.html>

²¹² <https://dmsu.gov.ua/news/region/4079.html>

²¹³ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4030.html>

²¹⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4051.html>

²¹⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4108.html>

²¹⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4020.html>

²¹⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4066.html>

²¹⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4012.html>

²¹⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/3999.html>

²²⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4053.html>

²²¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/3847.html>

²²² <https://dmsu.gov.ua/news/region/3980.html>

²²³ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4056.html>

²²⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4128.html>

статусу іноземців та осіб без громадянства²²⁵. На Чернігівщині представники міграційного відомства та місцевої влади обговорили проблематику трудової міграції²²⁶.

Упродовж місяця у Донецькій²²⁷, Чернігівській²²⁸, Чернівецькій²²⁹ областях за ініціативи ДМС та за участі представників інших профільних відомств були проведені заходи задля обговорення та вирішення проблем ВПО.

14 лютого у Сумах з метою вдосконалення роботи, спрямованої на запобігання зловживанням пенсійними коштами, проведено розширену нараду за участі представників УДМС та ГУ Пенсійного фонду України в Сумській області²³⁰.

Цього місяця в Закарпатській облдержадміністрації відбулося розширене засідання координаційної ради на тему гендерної рівності за участі спеціалістів ГУДМС та центру гендерної освіти²³¹. На початку лютого на Луганщині прикордонники, військовослужбовці та правоохоронці зі складу Об'єднаних сил разом з представниками міжнародних організацій обговорили гендерні питання у сфері безпеки²³².

У лютому на Волині під час круглого столу представники ДМС обговорили питання документування ромів з громадськими організаціями та регіональним координатором взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області²³³.

12 лютого працівники ДМС разом з оперативними співробітниками Державної прикордонної служби України виявили та припинили діяльність туристичної фірми, що організувала послуги з нелегальної міграції²³⁴. У лютому в Одеській області представники ДПСУ та правоохоронних органів затримали іноземця, який займався торгівлею людьми²³⁵.

В Азовському морі морські прикордонники зі складу Об'єднаних сил у взаємодії з катерами ВМС ЗСУ та іншими силами ООС провели спільне навчання²³⁶.

3.5. Міжнародне співробітництво

Уряд Угорщини продовжив лінію конфронтації і в лютому назвав український Закон «Про освіту» «напівфашистським» та наполягав на внесенні змін до нього²³⁷. Заступниця Генерального секретаря НАТО Роуз Гетемюллер заявила про солідарність з Угорщиною щодо українського Закону і закликала Україну виконати рекомендації Венеціанської комісії²³⁸. МЗС України у відповідь висловилося, що

²²⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4090.html>

²²⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4129.html>

²²⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4032.html>

²²⁸ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4004.html>

²²⁹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4083.html>

²³⁰ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4044.html>

²³¹ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4099.html>

²³² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/na-luganshchini-v-rayoni-operacii-obdnanih-sil-obgovorili-enderni-pitannya-u-sferi-bezpeki/>

²³³ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4006.html>

²³⁴ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4054.html>

²³⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/%20video%20-na-odeshchini-prikordonniki-zatrimali-greka-yakiy-verbuvav-zhinok-dlya-nadannya-intimnih-poslug-za-kordonom-/>

²³⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/%20video%20-morski-prikordonniki-u-vzamodii-z-katerami-vms-zsu-ta-inshimi-silami-oos-vidpracyuvali-vidbittya-vorozhogo-napadu-/>

²³⁷ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/22/7093171/>

²³⁸ https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_164058.htm

вважає неприпустимими маніпулювання угорського уряду і подальші вимоги Угорщини щодо зміни українського освітнього закону²³⁹.

18 лютого на засіданні в Брюсселі Рада міністрів закордонних справ ЄС прийняла рішення щодо «азовського» пакета санкцій проти Російської Федерації і визначила сфери в азовському регіоні, які отримають підтримку з боку ЄС²⁴⁰. Зокрема, Євросоюз розглядає підтримку залізничного та автомобільного сполучення у регіоні, формування навчальних центрів, проекти підтримки малого та середнього бізнесу²⁴¹.

15 лютого в аеропорті «Бориспіль» 35 громадянам Ізраїлю було відмовлено у в'їзді на територію України через відсутність достатніх коштів або непідтверджену мету візиту²⁴². У відповідь Ізраїль затримав літак з України зі 140 українськими громадянами²⁴³. Ситуація була врегульована, і затримані допущені до країни призначення²⁴⁴. У МЗС заявили, що якщо права українців, які подорожують до Ізраїлю, будуть систематично порушуватися, тоді безвізовий режим з Ізраїлем слід переглядати^{245,246}. Невдовзі Голова ДПСУ Петро Цигикал провів робочу зустріч з Послом Держави Ізраїль Джоелом Ліоном в Україні²⁴⁷, а 20 лютого посол ознайомився з умовами перетину кордону іноземцями в аеропорту «Бориспіль»²⁴⁸.

У лютому оголошено про початок проектів у рамках діяльності міжнародних організацій. МОМ за фінансової підтримки USAID розпочинає проект із розвитку малого бізнесу й самозайнятості для трудових мігрантів, які бажають інвестувати у власну справу в Україні²⁴⁹. Уряди Данії, Швеції та Швейцарії оголосили про проведення соціального проекту на Сході України з метою сприяння правосуддю, безпеці, охороні довкілля та соціальній згуртованості, у рамках якого буде виділено понад 14 мільйонів доларів США²⁵⁰.

У лютому відбулась низка багатосторонніх міжнародних зустрічей. У Стамбулі 20 лютого пройшла 6-та Конференція високого рівня у рамках Будапештського процесу, на якій Україну представляв очільник Державної прикордонної служби України Петро Цигикал²⁵¹. 31 січня у Варшаві українські прикордонники взяли участь у щорічному огляді основних загроз Мережі аналізу ризиків країн

²³⁹ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/comments/9955-vidpovidy-rechnici-mzs-ukrajini-na-zapiti-zmi-shhodo-ostannih-vislovyuvany-ugorsykih-posadovciv-pro-ukrajinu>

²⁴⁰ <https://ua.interfax.com.ua/news/political/566946.html>

²⁴¹ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/18/7092980/>

²⁴² https://lb.ua/news/2019/02/15/419888_aeroport_borispol_pitalsya.html

²⁴³ <https://www.unian.net/politics/10448616-v-aeroportu-izrailya-uderzhivali-140-ukraincev-v-otvet-na-otkaz-vozde-35-izrailyanam-v-borispole.html>

²⁴⁴ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=2134248863554577&set=a.1499897280323075&type=3&theater>

²⁴⁵ <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2019/02/17/7092917/>

²⁴⁶ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/28/7093411/>

²⁴⁷ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/golova-derzhprikordonsluzhbi-petro-cigikal-proviv-robochu-zustrich-iz-poslom-derzhavi-izrail-v-ukraini-panom-dzhoelom-lionom/>

²⁴⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/posol-derzhavi-izrail-v-ukraini-v-aeroportu-borispol-oznayomivsyia-z-umovami-peretinu-kordonu-inozemcyami/>

²⁴⁹ <http://iom.org.ua/ua/mom-rozpochnaye-proekt-iz-rozvytku-malogo-biznesu-y-samozaynyatosti-dlya-trudovyh-migrantiv-ta>

²⁵⁰ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2019/02/8/7092634/>

²⁵¹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-stambuli-petro-cigikal-vzyav-uchast-u-6-y-konferencii-visokogo-rivnya-v-ramkah-budapeshtskogo-procesu/>; <https://dpsu.gov.ua/ua/news/petro-cigikal-ta-mihael-shpindelgger-proveli-zustrich-pid-chas-6-i-konferencii-visokogo-rivnya-v-ramkah-budapeshtskogo-procesu/>

Східного Партнерства, який був організований прикордонною агенцією Євросоюзу Frontex²⁵². 22 лютого в Душанбе представники ДПСУ взяли участь в круглому столі Прикордонного коледжу ОБСЄ з питань протидії корупції на кордонах²⁵³. 19-20 лютого у Києві пройшов семінар з протидії торгівлі людьми за участі представників дев'яти держав-учасниць ОБСЄ²⁵⁴.

Продовжується співпраця з міжнародними партнерами щодо підвищення кваліфікації працівників відомств у міграційній та прикордонній сферах. 9 лютого у Києві керівники територіальних органів ДМС взяли участь у тренінгу з лідерства, який був організований представництвом МОМ в Україні²⁵⁵. У другій половині лютого в Одесі відбулася конференція щодо планів українсько-американських навчань «Сі Бриз-2019»²⁵⁶. З 20 лютого прикордонники України та Словаччини розпочали триденний курс зі спільного патрулювання²⁵⁷.

У лютому відбулася низка двосторонніх міжнародних зустрічей за участі українських високопосадовців:

- Голова ДПСУ Петро Цигикал разом із прикордонниками Грузії підписав план співробітництва на 2019-2020 роки²⁵⁸ та обговорив стан українсько-грузинського співробітництва у сфері прикордонної безпеки з Міністром внутрішніх справ Грузії²⁵⁹.
- 20 лютого у Києві відбулася зустріч кадрового менеджменту підрозділів ДПСУ та Департаменту поліції і прикордонної охорони Естонської Республіки, на якій обговорювався естонський досвід впровадження автоматизованої системи управління людськими ресурсами²⁶⁰.
- 22 лютого у Братиславі пройшла зустріч урядових делегацій України та Словаччини, на якій обговорювалися актуальні питання співпраці у сфері неврегульованої міграції та транспортного сполучення²⁶¹.
- 26 лютого у пункті пропуску «Краківець» представники ДПСУ взяли участь у засіданні українсько-польської Комісії з протидії правопорушенням під час перетинання українсько-польського державного кордону²⁶².

²⁵² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/predstavniki-derzhprikordonsluzhbi-vzyali-uchast-u-shchorichnomu-oglyadi-osnovnih-zagroz-merezhi-analizu-rizikiv-krain-shidnogo-partnerstva/>

²⁵³ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-dushanbe-spivrobotniki-derzhprikordonsluzhbi-vzyali-uchast-u-kruglomu-stoli-z-pitan-bezpeki-kordoniv/>

²⁵⁴ <https://www.msp.gov.ua/news/16713.html>

²⁵⁵ <https://dmsu.gov.ua/news/dms/4027.html>

²⁵⁶ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/v-odesi-proyshla-konferenciya-z-pidgotovki-ukrainsko-amerikanskih-navchan-si-briz-2019/>

²⁵⁷ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/ukrainski-ta-slovacki-prikordonniki-vdoskonalyuyut-navichki-zi-spilnogo-patruyuvannya/>

²⁵⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/petro-cigikal-v-konteksti-agresivnoi-politiki-rosii-vzamodiya-prikordonnih-vidomstv-ukraini-ta-gruzii-nabuva-osoblivoi-aktualnosti/>

²⁵⁹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-gruzii-petro-cigikal-proviv-zustrichi-z-ministrom-vnutrishnih-sprav-gruzii-ta-poslom-ukraini/>

²⁶⁰ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/estonski-prikordonniki-podililisya-dosvidom-u-sferi-rozvitku-kadrovogo-menedzhmentu/>

²⁶¹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/u-slovachchini-vasil-servatyuk-vzyav-uchast-v-uryadoviy-delegacii-dlya-obgovorenya-aktualnih-pitan-spivpraci/>

²⁶² <https://dpsu.gov.ua/ua/news/prikordonniki-vzyali-uchast-u-zasidanni-ukrainsko-polskoi-komisii-z-protidii-pravoporusheniam-v-punktah-propusku/>

- 22 лютого у Києві відбулися консультації з питань співробітництва на рівні директорів відповідних департаментів МЗС України та Литви²⁶³.
- Посол Франції в Україні Ізабель Дюмон відвідала підрозділи Маріупольського загону морської охорони та ознайомилася із завданнями, які поставлені перед Морською охороною²⁶⁴.
- 19 лютого під час робочого візиту делегації Frontex до Національної академії ДПСУ були обговорені можливий обмін досвідом та подальші напрями співпраці²⁶⁵.

Відбулася низка зустрічей регіональних органів ДМС із представниками міжнародних організацій. На початку лютого пройшла робоча зустріч представників ДМС Тернопільської області та ОБСЄ²⁶⁶. CANADEM, Міжнародна акредитована організація спостереження за виборами, побувала з робочим візитом в УДМС у Тернопільській області²⁶⁷.

1 лютого 2019 року набрала чинності підписана Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про реадмісію осіб та Імплементацийний протокол про порядок її реалізації^{268,269}. 17 лютого набрала чинності Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Індонезія про звільнення від віз для громадян, які використовують дипломатичні та службові паспорти²⁷⁰. З 15 лютого почав працювати спрощений візовий режим для українців до Уругваю на короткочасні поїздки: дозволений громадянам України строк перебування без візи на території Уругваю становитиме 90 днів, який може бути поновлений на інший строк у 90 днів²⁷¹. 21 лютого під час зустрічі високопосадовці МВС України та посольства Японії в Україні обговорили результати спрощення візового режиму з Японією з початку 2018 року та зафіксували зростання кількості українських туристів на 30% за минулий рік²⁷².

3.6. Висвітлення у ЗМІ, дослідження, громадська думка з міграційних питань

17 лютого Європейська правда опублікувала статтю заступника Міністра закордонних справ Сергія Кислиці щодо конфлікту України та Ізраїлю з питань пропуску громадян через кордон²⁷³. Видання «Європейська правда» опублікувало аналітичну статтю, в якій аналізує, чому Угорщина тисне на Україну в питанні Закону «Про освіту»²⁷⁴.

²⁶³ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/70683-u-mzs-vidbulisy-ukrajinskyko-litovsyki-konsulytaciji-z-pitany-spivrobotnictva-v-ramkah-mizhnarodnih-organizacij>

²⁶⁴ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/dlya-profesionala-morskoi-ohoroni-vazhlivi-vsi-aspekti-pidgotovki-vid-silovoi-do-pravovoi/>

²⁶⁵ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/nacionalna-akademiya-derzhprikordonsluzhbi-pridnalasya-do-merezhi-partnerskih-akademiy-frontex/>

²⁶⁶ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4007.html>

²⁶⁷ <https://dmsu.gov.ua/news/region/4087.html>

²⁶⁸ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/shchodo-pidpisannya-ugodi-mizh-uryadom-ukraini-ta-uryadom-respubliki-moldova-pro-readmisiyu-osib/>

²⁶⁹ <https://mvs.gov.ua/ua/news/17947-SHCHodo-pidpisannya-Ugodi-mizh-Uryadom-Ukraini-ta-Uryadom-Respubliki-Moldova-pro-readmisiyu-osib.htm>

²⁷⁰ <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/70308-bezvizovij-rezhim-z-respublikoju-indonezija-dlya-vlasnikov-diplomaticnih-i-sluzhbovih-pasportiv-zapracyuje-z-17-lyutogo>

²⁷¹ <https://argentina.mfa.gov.ua/ua/press-center/notices/9094-pochatok-diji-bezvizovogo-rezhimu-mizh-ukrajinoju-ta-urugvajem>

²⁷² <https://mvs.gov.ua/ua/news/18508-Ukraina-ta-YAponiya-prodovzhuyut-spivpracyu-v-napryamku-liberalizacii-vizovogo-rezhimu-Arsen-Avakov.htm>

²⁷³ <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2019/02/17/7092917/>

²⁷⁴ <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2019/02/22/7093197/>

У студії Радіо Свобода обговорювали питання трудової міграції українців за кордон та шляхи вирішення нестачі робочої сили в Україні²⁷⁵. У сюжетах видання «Обозреватель» за лютий велась дискусія щодо питань роботи українців за кордоном та потенційних мігрантів з Азії та Африки в Україні внаслідок економічного зростання країни^{276,277}. Видання «Сегодня» оприлюднило статтю, де проаналізувало міграцію в Україну та шляхи її розвитку²⁷⁸. Інтерв'ю з Еллою Лібановою, директоркою Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України, присвячене міграційним процесам, опубліковано в Дзеркалі тижня²⁷⁹, а матеріал про те, як потрібно формувати соціальну політику держави, щоб підтримувати легально працюючий бізнес в Україні, - в РБК-Україна²⁸⁰.

Федерація роботодавців закликала державу прийняти дії та вплинути на негативну тенденцію міграції в Україні²⁸¹ і опублікувала Маніфест роботодавців України²⁸².

Агентство ООН у справах біженців опублікувало інформацію за лютий 2019 року, серед якої огляд УВКБ ООН змін до законодавства, що безпосередньо впливають на ВПО²⁸³, звіт зі статистичними даними про осіб, що перетинали лінію зіткнення²⁸⁴, звіт Кластеру з питань захисту, щодо проблем та заходів захисту осіб, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів²⁸⁵, звіт Кластеру з питань захисту щодо виборчих прав ВПО в Україні²⁸⁶.

7 лютого Благодійний фонд «Восток SOS» опублікував огляд порушень прав людини на тимчасово окупованих територіях Луганської та Донецької області за січень, серед яких незаконні арешти, створення паралельної правової системи, порушення прав власності та права на віросповідання²⁸⁷. 13 лютого Фондом «Демократичні ініціати» оприлюднено результати опитування громадської думки про шляхи відновлення контролю на території Донбасу²⁸⁸.

²⁷⁵ <https://www.radiosvoboda.org/a/29772194.html>

²⁷⁶ <https://www.obozrevatel.com/ukr/tv/udar-po-sotsialnomu-imidzhu-sotsiolog-poyasnila-chomu-ukraintsi-obirayut-robotu-zakordonom.htm>

²⁷⁷ <https://www.obozrevatel.com/ukr/tv/potoku-migrantiv-z-azii-ta-afriki-do-ukraini-ekspert-rozpovila-do-chogo-prizvede-ekonomichne-zrostantya.htm>

²⁷⁸ <https://ukr.segodnya.ua/economics/enews/trudovaya-migraciya-v-ukrainu-kto-k-nam-edet-i-zachem-strane-migranty-1217634.html>

²⁷⁹ <https://dt.ua/interview/ella-libanova-krayina-gluhih-299997.html>

²⁸⁰ <https://www.rbc.ua/ukr/news/sotspolitika-gosudarstva-dolzha-podderzivat-1549375520.html>

²⁸¹ <https://podrobnosti.ua/2281957-federatsja-robotodavtsv-ukrani-zaklika-vladu-pdtrimati-manfest-robotodavtsv.html>

²⁸² http://fru.ua/images/Manifest_1.pdf

²⁸³ <https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2019/04/2019-02-Legislative-Update-UKR.pdf>

²⁸⁴ https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2019/04/EECP-Report-February_UKR.pdf

²⁸⁵ https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2019/04/2019_02_protection_cluster_factsheet_ukr.pdf

²⁸⁶ <https://www.humanitarianresponse.info/en/operations/ukraine/document/advocacy-note-voting-rights-internally-displaced-persons-ukraine>

²⁸⁷ <https://vostok-sos.org/oglyad-porushen-prav-lyudini-v-okupovanih-luganskij-ta-doneckij-oblastyah-sichen-2019/>

²⁸⁸ <https://dif.org.ua/article/poshuki-shlyakhiv-vidnovlennya-suverenitetu-ukraini-nad-okupovanim-donbasom-stan-gromadskoi-dumki-naperedodni-prezidentskikh-viboriv>

Польське видання Forsal.pl опублікувало статтю про українській мігрантів²⁸⁹. Згідно з даними Центру дослідження громадської думки (CBOS²⁹⁰), негативне ставлення до українців (41%) у Польщі переважає над позитивним (31%)²⁹¹. Згідно з дослідженням Центру за 2018 рік, до українців прихильно ставилося 24% поляків, а негативно – 40%²⁹².

²⁸⁹ <https://forsal.pl/artykuly/1399705,praca-ukraincow-za-granica-przelewy-od-nich-odpowiadaly-za-prawie-14-proc-ukrainskiego-pkb.html>

²⁹⁰ <https://www.cbos.pl/PL/home/home.php>

²⁹¹ <http://www.polradio.pl/5/38/Artykul/405481>

²⁹² <http://www.polradio.pl/5/115/Artykul/295778>